

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Svenska redovisningsekonomers inställning till upprättande av hållbarhetsredovisningar

Författare: Zelda Jakobsson,
Astrid Ärleskog &
Noor Alhoda Mardeni
Handledare: Christer Foghagen
Examinator: Krister Bredmar
Termin: VT23
Ämne: Företagsekonomi
Nivå: Kandidat
Kurskod: 2FE75E

Förord

Vi har under vårterminen år 2023 författat denna uppsats som en avslutande avhandling för studier på ekonomprogrammet, inriktning redovisning/ekonomistyrning vid Linnéuniversitetet i Kalmar. Uppsatsen har genomförts under kursen 2FE75E Företagsekonomi III - ekonomistyrning, examensarbete.

Vi har mötts av stort engagemang och mycket värdefulla insikter från de redovisningsekonomer som valt att ställa upp på intervjuer under uppsatsskrivandet. Vi vill därmed rikta ett stort tack till dessa personer som, i och med sin kunskap och sina erfarenheter, möjliggjort genomförandet av denna uppsats. Utan dessa personers engagemang och kunskap hade det inte varit möjligt att erhålla sådana värdefulla insikter som mottagits och författats under uppsatsskrivandets gång.

Utöver detta vill vi såklart även rikta ett stort tack till vår handledare Christer Foghagen, som genom kloka råd och stöd hjälpt oss att slutföra detta projekt.

Kalmar den 26 maj 2023

.....
Astrid Ärleskog

.....
Zelda Jakobsson

.....
Noor Alhoda Mardeni

Abstract

In the last decades, the discussion about companies' impact on their surrounding environment has increased rapidly - both in society and inside companies. This, in turn, has led to increased expectations and demands among stakeholders, not to mention investors, for companies' use and establishing of sustainability reports - including aspects of both economic, social and environmental character. Based on this increased interest of companies' establishing of sustainability reports it gets pertinent to discuss the attitude towards sustainability reporting among accountants, which in most cases is the profession being held responsible for the establishing of such reporting - at least when the corporate does not include a specific profession for sustainability responsibilities. Our purpose with this paper was thus to evaluate the attitude towards sustainability reporting among Swedish accountants and their perceived competencies for such reporting. To achieve this, the study was carried out through interviews with accountants and accounting consultants, in order to get their perception of these subjects. The summarized conclusions of this paper shows that the attitudes towards sustainability reporting among Swedish accountants is, overall, positive and perceived to contribute to companies' practical work for sustainability. Also, the summarized conclusions illustrate varying levels of perceived competencies for the establishing of such sustainability reports among Swedish accountants. Based upon this, this paper concludes the introduction of general competencies for the establishing of sustainability reports among accounting students and the need of further education in the field of sustainability reporting for the working accountants of today.

Sammanfattning

Användningen och upprättandet av hållbarhetsredovisningar har under de senaste åren ökat, på ett såväl nationellt som internationellt plan. Dagens företag ställs inför allt ökande tryck från interna och externa intressenter att bidra till en positiv utveckling genom aktiv hållbarhetsarbete samt redovisning av sådana hållbarhetsrelaterade åtaganden. Inte minst visas detta genom framväxten av nya lagregleringar, vilka medför att allt fler företag idag omfattas av lagstadgade krav på upprättandet av hållbarhetsredovisningar. Genom den ökade användningen av, samt upprättandet av hållbarhetsredovisningar blir det intressant att undersöka inställningen till sådana hållbarhetsredovisningar bland redovisningsekonomer - vilka utgör den yrkesroll som anses besitta en nyckelroll vid upprättandet av sådana slags icke-finansiella rapporter. Utifrån detta avser denna uppsats att undersöka inställningen till upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland svenska redovisningsekonomer samt huruvida ökad användning och ökat upprättande av hållbarhetsredovisningar kräver kompetensutveckling inom yrkesrollen redovisningsekonom. Genom ett kvalitativt tillvägagångssätt har studien genomförts i form av semistrukturerade intervjuer med redovisningsekonomer och redovisningskonsulter, verksamma i det svenska näringslivet. De sammanfattande slutsatserna visar att inställningen till såväl hållbarhet överlag som till företags upprättande av hållbarhetsredovisningar generellt är positiv bland svenska redovisningsekonomer. Därutöver belyser slutsatserna hur en, i årsredovisningen, ökad specificering av hållbarhetsredovisningens utformning hade underlättat arbetet med upprättandet av en sådan slags icke-finansiell rapport. Slutligen konstateras en önskan om förbättrade kompetenser för upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland svenska redovisningsekonomer samt en vädjan om att inkludera kunskaper för upprättandet av hållbarhetsredovisningar i ekonomprogram på universitetsnivå.

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Nyckelord

Hållbarhetsredovisning, hållbarhetsrapportering, redovisningsekonom, redovisningskonsult, ekonomi, ekonom, företagsekonomi, hållbarhet.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	3
1.3 Frågeställningar	5
1.4 Syfte	6
1.5 Tidigare forskning	6
1.6 Målgrupp	7
2. Teoretisk referensram	8
2.1 Hållbarhet ur ett organisatoriskt perspektiv	8
2.2 Hållbarhetsredovisning	9
2.3 Global Reporting Initiative (GRI)	11
2.4 Redovisningsekonomen som yrkesroll	11
2.4.1 Redovisningsekonomens roll i hållbarhetsrapporter	12
2.4.2 Redovisningsekonomens kompetenser	13
2.5 Teoriernas samband	15
3. Metod	18
3.1 Forskningsmetod	18
3.2 Forskningsansats	19
3.3 Urval	20
3.4 Avgränsningar	22
3.5 Intervju	23
3.6 Reliabilitet och validitet	24
3.7 Etiska ställningstaganden	26
3.8 Källkritik	27
3.9 Metodkritik	28
3.10 Arbetsprocess och empiriskt urval	29
4. Empiri	31
4.1 Initial presentation av respondenter	31
4.2 Respondenternas beskrivning av yrkesrollen redovisningsekonom	32
4.3 Respondenternas inställning till hållbarhetsredovisning	32
4.4 Respondenternas inställning till förändrad kompetensnivå i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar	36
5. Analys	42
5.1 Yrkesrollen redovisningsekonom	42
5.2 Inställning till hållbarhetsredovisning bland redovisningsekonomer	43
5.3 Behov av kompetensutveckling bland redovisningsekonomer i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar	45
6. Slutsats	49
6.1 Inställning till hållbarhetsredovisning bland redovisningsekonomer	49
6.2 Behov av kompetensutveckling bland redovisningsekonomer i samband med upprättande av	

hållbarhetsredovisningar	50
6.3 Förslag till vidare forskning	52
7. Källförteckning	54
7.1 Litteratur	54
7.2 Digitala källor	54
8. Bilagor	58
8.1 Intervjuguide	58

1. Inledning

Detta kapitel presenterar en inledande bakgrund till ämnet hållbarhet och hållbarhetsredovisning, samt en introduktion till yrkesrollen redovisningsekonom. Vidare presenteras problemformulering, vilken syftar till att redogöra för problematiken kring huruvida ökade krav på hållbarhetsrapportering bör omfattas som arbetsuppgift för en redovisningsekonom. Kapitlet avrundas slutligen genom en presentation av frågeställningar, syfte, tidigare forskning samt rapportens tilltänkta målgrupp.

1.1 Bakgrund

Begreppet hållbar utveckling presenterades i Brundtlandkommissionens rapport "*Vår gemensamma framtid*" i slutet av 1980-talet. Brundtlandkommissionen fick enligt Frostenson & Helin (2018) i uppdrag att ta fram ett miljö- och utvecklingsprogram och introducerade då begreppet hållbar utveckling som en lösning på världens resurs- och miljöfrågor.

Enligt United Nations World Commission on Environment and Development (1987), fokuserar Brundtlandkommissionens rapport på miljö, utveckling samt fattigdom, och betonar vikten av intergenerationell rättvisa. Dess mest kända uttalande definierar hållbar utveckling som att "*tillgodose dagens behov utan att äventyra framtida generationers möjlighet att uppfylla sina egna behov*" (s. 24). Detta uttalande uppmanade till att föreställa sig en framtid med minskade miljöhot, global ekonomisk stabilitet och social rättvisa. Dagens generationer bär även de ansvaret av att efterlämna en oförorenad värld, med rik biologisk mångfald och naturliga resurser tillgängliga för kommande generationer.

Under Rio-konferensen år 1992, mest känd som Agenda 21-konferensen, framhölls enligt Frostenson & Helin (2018) vikten av att bredda hållbarhetens omfattning från endast utgöra en miljöfråga till att även inkludera sociala och ekonomiska aspekter, vilket har varit en del av hållbarhetstänket sedan dess.

Frostenson & Helin (2018) beskriver att det under samma år, det vill säga under 1992, utvecklades en miljöledningsstandard av EU och därefter infördes ISO 14000-standarden som gav företag möjligheten att implementera miljöledningssystem. Detta etablerade en praxis där företag rapporterar om sin miljöpåverkan, vilket banade väg för hållbarhetsrapportering som ett fenomen. Även Milne & Gray (2013) beskriver att en väletablerad praxis har skapats för hållbarhetsredovisning inom stora företag med anledning av institutionernas framfart.

Christofi, Christofi & Sisaye (2012) beskriver hållbarhetsrapportering som ett sätt för företag att kommunicera sina sociala, ekonomiska och miljömässiga aktiviteter. De förklarar vidare att omfattningen av hållbarhetsrapportering varierar mellan länder, där multinationella företag är mer benägna att rapportera på grund av deras globala påverkan och synlighet. De menar att nivån av engagemang därutöver kan bero på faktorer som reglering, samhällets uppmärksamhet och andra former av statligt intresse för hållbarhetsrapportering.

Företagens konsumenter och intressenter har, enligt Ljungberg & Barkland (2010), idag en allt bredare kunskap och medvetenhet kring hållbarhetsrelaterade frågor, vilket ställer högre krav på företagens arbete för hållbarhet. De menar vidare att ökad medvetenhet och kunskap om organisationers påverkan på miljö och intressenter ställer ökade krav på organisationers hållbarhetsmässiga ansvarstagande. I och med denna, allt ökande, medvetenhet bland konsumenter och intressenter menar Ljungberg & Barkland (2010) att ett organisatoriskt ansvarsfullt agerande driver långsiktig lönsamhet och effektivitet.

Ljungberg & Barkland (2010) beskriver även hur hållbarhetsredovisningen kan utgöra värdefulla verktyg till att åstadkomma verklig förändring av verksamhetens praktiska hållbarhetsarbete. Genom Global Reporting Initiatives (GRIs) riktlinjer sägs företag erbjudas vägledning gällande vilka hållbarhetsfrågor som är av högst väsentlighet, och utifrån tillämpning och uppföljning av dessa erbjuds företag en aktiv organisatorisk styrning, inriktad för hållbarhet.

Hållbarhetsredovisningen kan se ut på olika sätt. Bolagsverket (2019) förklarar att den både kan ingå som en del av förvaltningsberättelsen men även skild från årsredovisningen som en

extern del. Miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption bör enligt Bolagsverket ingå i hållbarhetsredovisningen.

Den 5 januari år 2023 trädde enligt European Commission (u.å) det nya EU-direktivet *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* i kraft för EUs medlemsländer. Genom *CSRD* moderniseras och stärks reglerna gällande rapportering av företags sociala och miljömässiga påverkan. *CSRD* ersätter således det tidigare EU-direktivet *Non-Financial Reporting Directive (NFRD)* och ökar därigenom såväl krav som antal företag som omfattas av lagstadgat krav på upprättande av hållbarhetsredovisning.

Nygren & Forsgren (2022) menar att det genom *CSRD* för första gången upprättas en gemensam standard för hållbarhetsrapportering inom EU, i form av de så kallade *European Sustainability Reporting Standards (ESRS)*. Sådana gemensamma standarder för hållbarhetsrapportering syftar till att öka transparensen gällande företags hållbarhetsrapporteringar och därigenom öka jämförbarheten mellan dessa för investerare.

CSRD kommer enligt PWC (u.å) att implementeras stegvis, med start år 2024 för de största företagen och som senast år 2026 för små till medelstora företag som är noterade på en reglerad marknad.

1.2 Problemdiskussion

Dagens företag blir idag allt mer medvetna om, och påverkade av, de begränsade ekologiska, sociala samt ekonomiska resurser som ställs till förfogande. Detta illustreras inte minst genom den återkommande undersökning som utges av Företagarna (2022), vilken år 2022 visade att nio av tio tillfrågade småföretag anser tagande av samhällsansvar och hållbarhetsarbete som viktigt för dess verksamhet. Rapporten visar även att 72% av de tillfrågade företagen aktivt anser sig arbeta med och för hållbarhet i den operativa verksamheten, vilket var en ökning med nio procentenheter sedan 2018 och en ökning med 17 procentenheter sedan år 2015.

Sachs (2015) hävdar att miljön genomgår snabba förändringar med anledning av mänskliga aktiviteter, samtidigt som världens befolkning växer i samma takt. Han argumenterar vidare för att de betydande utsläppen och skillnaderna mellan människor i samhället gör vår nuvarande kultur ohållbar. Enligt Sachs (2015) krävs det att både företag och individer tar

ansvar för hållbar utveckling för att hantera samhällets utmaningar. Företag står inför tryck från interna och externa intressenter, liksom ägare, kunder, leverantörer, samhällsliga trender och institutionella krafter att prioritera hållbarhetsfrågor. Ett sätt att uppfylla detta ansvar är genom hållbarhetsrapportering. Detta uppmärksammar även Frostenson & Helin (2018) som framställer hållbarhetsrapportering som ett verktyg att mäta, presentera och ta ansvar för de framsteg som gjorts av företaget mot hållbar utveckling, både inom och utanför företaget.

Mot bakgrund av den samhällsliga samt organisatoriska utveckling som skett mot hållbar utveckling har, enligt White (2016), således företagens externa rapportering och kommunikation kommit att, i allt högre grad, omfattas av hållbarhetsrelaterade frågor och ställningstagande. Den relativt nyinförda hållbarhetsredovisningen saknar den gedigna grund och tradition som återfinns i den finansiella rapporteringen, vilken traditionsenligt utförts under flertal decennier tidigare. Liksom den finansiella rapporteringen har hållbarhetsredovisningen under senare år ständigt varit föremål för diskussion och förändring.

Som tidigare nämnts redogör European Commission (u.å) för att det nya EU-direktivet *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* trädde i kraft den 5 januari år 2023. Enligt Celsia (u.å.) innebär det nya direktivet att antalet företag som omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning kommer att öka från dagens 11 700 företag till att omfatta 50 000 företag efter dess praktiska genomförande. Utöver de lagstadgade kraven på hållbarhetsrapportering uppger Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR, 2023) att upprättandet av frivillig hållbarhetsrapportering ökat under de senaste åren, vilket bland annat uppges ske genom tillämpning av Global Reporting Initiatives (GRIs) standarder för sådan frivillig redovisning. FAR (2023) konstaterar i samband med detta att den hållbarhetsrapportering som offentliggörs av svenska företag ökat över tid. En sådan ökning kunde även konstateras på ett internationellt plan, enligt KPMGs (2022) globala undersökning av företags användande och upprättande av hållbarhetsredovisningar.

I samband med nya och mer omfattande krav på hållbarhetsredovisning blir det därigenom aktuellt att undersöka vem som bör stå för arbetet med upprättandet av denna.

Arbetsförmedlingen (u.å.) menar att redovisningsekonomens uppgifter, i första hand, utgörs av att upprätta finansiell rapportering, bland annat i form av bokföring och ekonomisk redovisning. FAR (u.å.) menar vidare att redovisningsekonomen blir en nyckelspelare i att möta de ökade krav på hållbarhetsredovisning som företag och organisationer ställs inför.

Makarenko & Plastun (2017) beskriver att redovisningsekonomers funktionella roller och positioner är kopplade till olika nivåer av företags hållbara utveckling. Till exempel agerar redovisningsekonomer på operativ nivå som leverantörer av hållbara utvecklingsvärden, medan dessa, på rapporteringsnivå, är verksamma som bokförare och rapporterare. Å andra sidan belyser författarna att redovisningsekonomers roll i hållbarhetsredovisning måste omvärderas i förhållande till nya ekonomiska förutsättningar. Makarenko & Plastun (2017) föreslår därmed att det behövs ytterligare utredning av mekanismer för yrkeskompetens för redovisningsekonomer. Detta främst eftersom olika grupper av ekonomer ansvarar för att säkerställa en högkvalitativ och tillförlitlig hållbar rapportering, vilket senare ligger till grund för information och analytiskt stöd vid upprättande av hållbarhetsredovisningar.

I och med att det hela tiden kommer nya direktiv samt standarder av hur hållbarhetsredovisningen utformas och att lagarna ständigt förändras krävs även att analyserna av användandet uppdateras. Det finns mycket ny forskning angående hållbarhetsredovisning i sin helhet, men forskning från redovisningsekonomens perspektiv är mer begränsad - vilket gör det till en kunskapslucka som bör fyllas.

1.3 Frågeställningar

- Vilken inställning har svenska redovisningsekonomer till upprättandet av hållbarhetsredovisningar?
- På vilket sätt anser redovisningsekonomer att implementering och upprättande av hållbarhetsredovisning påverkar dess yrkesroll?
- I vilken utsträckning anser sig redovisningsekonomer besitta de kunskaper som krävs för att upprätta lagstadgade hållbarhetsredovisningar?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att skapa en medvetenhet, såväl inom som utanför företag, för hållbarhetsarbetet från redovisningsekonomens perspektiv. Genom att undersöka svenska redovisningsekonomers inställning till hållbarhetsredovisning som del av sin yrkesroll hoppas vi kunna föra en diskussion gällande vem som bör ansvara för upprättandet av hållbarhetsredovisningar. Som del av detta är syftet därutöver att undersöka huruvida svenska redovisningsekonomer tycker sig besitta de kunskaper samt den kompetens som krävs för att upprätta hållbarhetsredovisning.

1.5 Tidigare forskning

Hållbarhetsredovisning ur ett organisatoriskt perspektiv är ett välbeforskat ämne. Studier såsom Ahlander & Pereyra (2010) och Ahlin & Svenning (2020) undersöker allt från branschspecifik hållbarhetsredovisning till hållbarhetsredovisning som legitimitetsskapande verktyg.

Därutöver finns det ett fåtal studier som belyser hur miljö och hållbarhetsinitiativ påverkar redovisningsekonomens yrkesroll. Gray, Bebbington & Walters (1993) framträdde att redovisningsekonomer spelar en avgörande roll i att ta itu med miljöfrågor, genom registrering av sina traditionella finansiella rapporter. De beskrev också hur redovisningsekonomers arbetsansvar kommer att utvecklas på grund av hållbar utveckling. Däremot noterade de att responsen från redovisnings- och finansgemenskaper hade varit ytlig och otillräcklig. Mistry, Sharma & Low (2014) konstaterade också att trots det överväldigande stödet för hållbarhetsfrågor finns begränsade empiriska bevis på omfattningen av redovisningsekonomers engagemang i hållbarhetsinitiativ.

I takt med att efterfrågan på hållbarhetsredovisning ökar, särskilt i och med införandet av CSRD som nu kräver att små och medelstora företag utarbetar hållbarhetsrapporter utöver de stora, finns det ett behov av att undersöka svenska redovisningsekonomers syn på hållbarhetsredovisningar. Mot bakgrund till denna avsaknad anser vi det motiverat att

undersöka svenska redovisningsekonomers inställning till implementering och upprättande av hållbarhetsredovisning samt huruvida denna bör upprättas av redovisningsekonomer.

1.6 Målgrupp

Uppsatsens målgrupp är i första hand de företag och organisationer som, frivilligt eller genom lagkrav, syftar till att integrera hållbarhetsredovisning som en del av sin icke-finansiella rapportering. Genom att utgå från redovisningsekonomens perspektiv hoppas vi kunna bidra till en nyanserad bild av hur de nytillkomna arbetsuppgifterna för hållbarhetsredovisning bör organiseras i den operativa verksamheten.

2. Teoretisk referensram

I detta kapitel beskrivs de teorier som uppsatsen bygger på och som anses relevanta utifrån ämnesområdet. Dessa teorier används för att analysera resultatet från intervjuerna samt för att dra rimliga slutsatser av den empiri som erhålls. Initialt beskrivs hållbarhet ur ett organisatoriskt perspektiv, följt av en generell beskrivning av hållbarhetsredovisning som fenomen och hur en sådan hållbarhetsredovisning kan utformas. Slutligen beskrivs yrkesrollen redovisningsekonom samt dennes roll vid upprättandet av hållbarhetsredovisningar.

2.1 Hållbarhet ur ett organisatoriskt perspektiv

Schaltegger, Christ, Wenzig & Burritt (2022) menar att den samhälleliga visionen om hållbar utveckling förändrar kontexten företag verkar i samt bidrar med förväntningar om att företag och dess ledarskap skall bidra till att lösa hållbarhetsproblem bortom organisatoriska gränser. Schaltegger et al. (2022) menar vidare att företag påverkas av såväl förändringar på makronivå, såsom nya miljömässiga regleringar, som förändringar i en meso-mässig kontext, samt sociala standarder och riktlinjer.

Ljungberg & Barkland (2010) beskriver fyra faktorer, vilka anses orsaka ständigt föränderliga förutsättningar för företags verksamhet och rapportering;

- brister i det moderna samhällets ekonomiska och finansiella system
- snabb teknikutveckling och ständigt utveckling av kommunikationslösningar
- ökade krav på transparens
- ökat behov av att mäta och styra naturresurser

Ljungberg & Barkland (2010) menar vidare att ökad medvetenhet och kunskap om organisationers påverkan på miljö och intressenter ställer ökade krav på organisationers hållbarhetsmässiga ansvarstagande. Därutöver menar Ljungberg & Barkland (2010) att ett

hållbart agerande kan bidra till företags långsiktiga lönsamhet och effektivitet, bland annat genom minskad avfallsgenerering samt förbättrad material- och energieffektivitet.

Dagens konsumenter och intressenter har enligt Ljungberg & Barkland (2010) en allt bredare kunskap och medvetenhet kring hållbarhetsrelaterade frågor, vilket ställer högre krav på företagens arbete för hållbarhet. Dessa krav förväntas öka i omfattning även i framtiden, genom allt fler öppna jämförelsesystem med avseende på företags hållbara ansvarstagande. De uppger även att det redan idag finns sådana jämförelsesystem - såsom till exempel Fair Trade Centers "Etikbarometer", där företags produktion jämförs ur ett etiskt perspektiv.

2.2 Hållbarhetsredovisning

Global Reporting Initiative (2016) definierar hållbarhetsredovisning som ett sätt för företag att offentligt rapportera om dess ekonomiska, miljömässiga och sociala bidrag (positiva som negativa) för att nå en hållbar utveckling. White (2016) instämmer till denna definition genom att beskriva hur hållbarhetsredovisning kan bistå med finansiella och icke-finansiella indikatorer gällande ekonomisk, miljömässig och social påverkan av ett företags verksamhet.

Enligt årsredovisningslagen (ÅRL, SFS 1995:1554) är svenska företag skyldiga att upprätta hållbarhetsredovisningar om de under de två senaste åren uppfyllt minst två av tre av följande krav;

- företaget har mer än 250 anställda
- den redovisade balansomslutningen har uppgått till minst 175 miljoner kronor
- nettoomsättningen uppgått till ett belopp om minst 350 miljoner kronor

Dessa regler har enligt Bolagsverket (2019) gällt sedan 2017 och kommer inom kort förändras då EU:s nya direktiv *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* implementeras i den svenska lagstiftningen. Detta direktiv kommer innebära att fler företag kommer omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning och kraven på hur dessa rapporter utformas kommer, i och med detta, att skärpas.

Hållbarhetsredovisningen kan idag se ut på olika sätt. Enligt årsredovisningslagen 10 kap. 11 § kan företag som omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning välja att integrera denna som en del av dess förvaltningsberättelse, alternativt att upprätta denna som en handling, skild från årsredovisningen. Väljer företaget att upprätta hållbarhetsredovisning som en skild handling bör det, i förvaltningsberättelsen, framgå upplysningar angående detta. Enligt 10 kap. 12 § ÅRL bör hållbarhetsredovisningen innehålla de upplysningar gällande hållbarhetsrelaterade frågor som krävs för att förstå företagets utveckling, ställning och resultat, samt konsekvenser för verksamheten.

Enligt Ahern (2016) finns det, utöver detta, för närvarande inga tydligt lagstadgade riktlinjer för hur en hållbarhetsrapportering skall utformas. Det nu gällande *Non-Financial Reporting Directive (NFRD)* sägs erbjuda stor flexibilitet gällande hur rapporteringen skall utformas och kan till exempel bygga på nationella eller internationella riktlinjer, såsom GRI eller OECDs riktlinjer för multinationella företag. Finansinspektionen (2022) instämmer till detta och menar att NFRD, utan vidare specificering, krävställer sådana hållbarhetsupplysningar som krävs för att förstå ett företags resultat, ställning, utveckling samt konsekvenserna av dess verksamhet.

I takt med att hållbarhetsrelaterade risker blir allt mer påtagliga för företagen och dess investerare menar Ljungberg & Barkland (2010) att dessa investerare, i allt högre utsträckning, efterfrågar redovisning av företags miljömässiga och sociala ansvarstagande. De menar därutöver att en allt större del av investerares förvaltning utgörs av så kallade ansvarsfulla investeringar, vilket ökar kraven på tillgänglig information om företagens hållbarhetsarbete. Enligt FAR (u.å.) blir redovisningsekonomen en nyckelspelare i att möta dessa ökade krav och utföra sådan slags icke-finansiell rapportering, i form av hållbarhetsredovisning.

För att säkerställa hållbar utveckling på ett globalt plan krävs ökad kunskap samt en levande diskussion om den påverkan olika verksamheter har på samhälle, ekonomi, människor och miljö. Hållbarhetsredovisning är enligt Ljungberg & Barkland (2010) en viktig förutsättning

för global hållbar utveckling genom dess förmåga att kartlägga, mäta och följa den påverkan företag åstadkommer utifrån samtliga perspektiv.

2.3 Global Reporting Initiative (GRI)

Enligt Ljungberg & Barkland (2010) är Global Reporting Initiative (GRI) en nätverksbaserad organisation, vilken utvecklat ett av världens mest använda standarder för frivillig hållbarhetsredovisning. Ljungberg & Barkland (2010) beskriver därutöver att GRIs resultatindikatorer, för många företag, fyller en funktion av att kartlägga vilka hållbarhetsfrågor företagen bör arbeta med i sitt hållbarhetsarbete. De nuvarande riktlinjer som används är den tredje generationens riktlinjer - och kallas därmed G3.

Ljungberg & Barkland (2010) menar att GRIs redovisningsprinciper säkerställer en ändamålsenlig, högkvalitativ och transparent redovisning för företag och organisationer. De påstår även att GRIs riktlinjer (G3) utgör grunden i GRIs ramverk för hållbarhetsredovisning. Vidare sägs riktlinjerna för hållbarhetsredovisning bestå av redovisningsprinciper, redovisningsvägledning samt standardupplysningar, vilka alla är frivilliga för företag att följa.

Ljungberg & Barkland (2010) beskriver även att GRIs riktlinjer innefattar vissa brister, vilket enligt dessa främst kan tyckas bestå i hållbarhetsredovisningens relativt nytillkomna framväxt (i jämförelse med den finansiella redovisningens tilltagna befintlighet vid företagsrapportering). Bland annat uppges många användare missuppfatta GRIs funktion som ramverk, genom att följa alla 79 indikatorer till punkt och pricka. Genom en sådan noggrann tillämpning av riktlinjerna försvinner möjligheten till individuell tolkning och tillämpning av hållbarhetsredovisning utifrån det enskilda företagets situation och behov.

2.4 Redovisningsekonomen som yrkesroll

Arbetsförmedlingen (u.å.) definierar en redovisningsekonom som en yrkesverksam person, vilken är specialiserad inom bokföring och ekonomisk redovisning. Arbetsuppgifterna för en redovisningsekonom sägs i första hand utgå från att granska organisationers siffror samt att redovisa såväl in- som utbetalningar och andra ekonomiska händelser i organisationen.

Utöver detta påstås redovisningsekonomens arbetsuppgifter bestå av ett löpande arbete med bokslut, årsredovisningar samt andra ekonomiska transaktioner som rör organisationens verksamhet.

Viktiga egenskaper för en redovisningsekonom beskrivs vara en noggrann och ansvarsfull personlighet, samt en förkärlek till arbete med siffror. Arbetsplatsen sägs, å ena sidan, kunna utgöras av arbete inom en enskild organisation eller, å andra sidan, arbete på en redovisningsbyrå. Framtid.se (u.å.) benämner en ekonom som arbetar på redovisningsbyrå som redovisningskonsult. Arbetsförmedlingen (u.å.) menar att det krävs en eftergymnasial utbildning på högskole- eller universitetsnivå för att kvalificeras till yrkesrollen redovisningsekonom. Framtid.se (u.å.) specificerar denna utbildningsnivå genom att påstå att redovisningsekonomer, i allmänhet, innehar minst en treårig gymnasieutbildning, med inriktning mot ekonomi, samt någon ytterligare akademisk påbyggnad.

Saknar företaget tid eller kunskap internt menar FAR (u.å) att det kan välja att outsourca hela eller delar av sin ekonomifunktion till en redovisningskonsult. Redovisningskonsulten hjälper företagare i fråga om ekonomi och redovisning samt tolkar och analyserar information som kan användas som beslutsunderlag. En redovisningskonsult hjälper således sina kunder med ekonomirelaterade uppgifter, såsom bokföring, redovisning, bokslutsarbete, moms samt inkomstdeklaration.

2.4.1 Redovisningsekonomens roll i hållbarhetsrapporter

Çalışkan (2014) beskriver att det traditionella redovisningssystemet misslyckas med att mäta de icke-finansiella effekterna av affärsverksamhet på grund av affärsorienterat perspektiv, kvantitativa mätsystem, monetära termer och teknisk redovisningspraxis. Därför behöver redovisningsekonomer omvandla sitt arbetssätt för att uppfylla kraven på hållbarhetsrapportering. I utvecklingen av redovisning har fokus legat på ledning, aktieägare och investerare, där vinst har varit den främsta indikatorn på företagets prestation. De konventionella redovisningsekonomerna fokuserar i första hand på bokföring och kostnader

för affärsverksamheten, särskilt vid fastställning av kostnader för varor och tjänster, utan att ta hänsyn till andra viktiga faktorer.

Çalışkan (2014) belyser vidare att det, i takt med att organisationer utvecklas för att möta tidens krav, blir allt tydligare att redovisningsekonomer också måste utveckla sina kunskaper och kompetenser för att möta de utmaningar som inte kan lösas med befintliga regler. I detta sammanhang måste redovisningsekonomer anpassa sina traditionella metoder och utveckla nya förmågor för att kunna svara på hållbarhetsfrågor. Redovisningsekonomer kan ge betydande bidrag till hållbarhet på följande sätt:

- Utveckla och implementera hållbarhetsrapporteringsstandarder som ger en mer rättvis representation av företagets hållbarhetsarbete.
- Skapa en koppling mellan finansiella och icke-finansiella värden för företag.
- Rapportera om effekterna av företagsaktiviteter på planeten och mänskligheten.
- Möjliggöra företagets hållbarhet mätbar och hanterbar för senare åtgärder.
- Spela en roll i att informera och utbilda relevanta intressenter.

2.4.2 Redovisningsekonomens kompetenser

Tsaruk (2020) menar att en yrkesmässig redovisningsekonom ständigt behöver utveckla sina kompetenser för att leva upp till de krav som efterfrågas på arbetsmarknaden. Tsaruk (2020) menar vidare att kvalifikation på arbetsmarknaden inte enbart uppnås genom certifierad kunskap, utan även genom sådan erfarenhet och kompetens som inte kan certifieras genom dokument, diplom eller bevis.

Bakarich, Hoffman, Marcy & O'Brien (2023) menar att redovisningsekonomen spelar en betydande roll i att möta de förändringar som sker i samband med att användningen av hållbarhetsredovisning ökar. Bakarich et al. (2023) beskriver vidare att det råder viss tveksamhet bland den äldre generationen av redovisningsekonomer gällande huruvida hållbarhet bör ingå i redovisningsekonomens roll och ansvar, medan redovisningsekonomer under 30 år sägs uppvisa större entusiasm för framtiden av hållbar rapportering. Förändrade marknadskrav och nya generationer som entrar arbetsmarknaden spås påverka det

professionella redovisningslandskapet vid rekrytering och bibehållande av talangfulla redovisningsekonomer i dagens företag.

Salcedo & Salcedo (2021) påpekar att hållbarhetsredovisning och hållbarhetsrapportering är begrepp och koncept som behöver introduceras bland dagens befolkning och särskilt bland de ekonomstudenter som utgör morgondagens arbetskraft och företagsledare.

Makarenko & Plastun (2017) hävdar att adaptering av hållbarhetsredovisning förändrar redovisningsekonomers roll under hela redovisningscykeln. Hållbarhetsrapportering anses vara en avslutning av denna cykel. Författarna förklarar att införande av hållbarhetsrapportering i första hand kräver identifiering av nyckelintressenter samt dess informationskrav. Därutöver sägs redovisningsekonomen svara för implementering och användning av effektiva rapporteringsstandarder, utformning och kontrollering av rapporteringsprocessen samt övervakning och förbättring av såväl finansiella som icke-finansiella rapporteringssystem. Makarenko & Plastun (2017) menar att redovisningsekonomer besitter en avgörande roll vid mätning och rapportering av hållbarhetsredovisning, men att de måste förbättra sina kunskaper, färdigheter och kompetenser för att utföra dessa uppgifter effektivt.

Makarenko & Plastun (2017) beskriver hur redovisningsekonomers nyckelroller i hållbarhetsredovisningen ser ut enligt "*International Federation of Accountants*" (IFAC 2011 & 2015), enligt följande:

Redovisningsekonomer har en uppsättning av kompetenser som är utformade för olika antal funktioner, såsom internrevision, finansiell prognos, mätning, hållbarhetsredovisning, CSR-rapportering och riskanalys. Genom att använda denna information förser de ledningen med högkvalitativ rapportering, vilket utgör grunden för hållbara utvecklingsstrategier. Dessutom är redovisningsekonomer centrala aktörer i att utveckla och implementera ledningsstrategier, strukturer, planer, och aktiviteter, de är därutöver avgörande för att främja hållbara utvecklingsvärden.

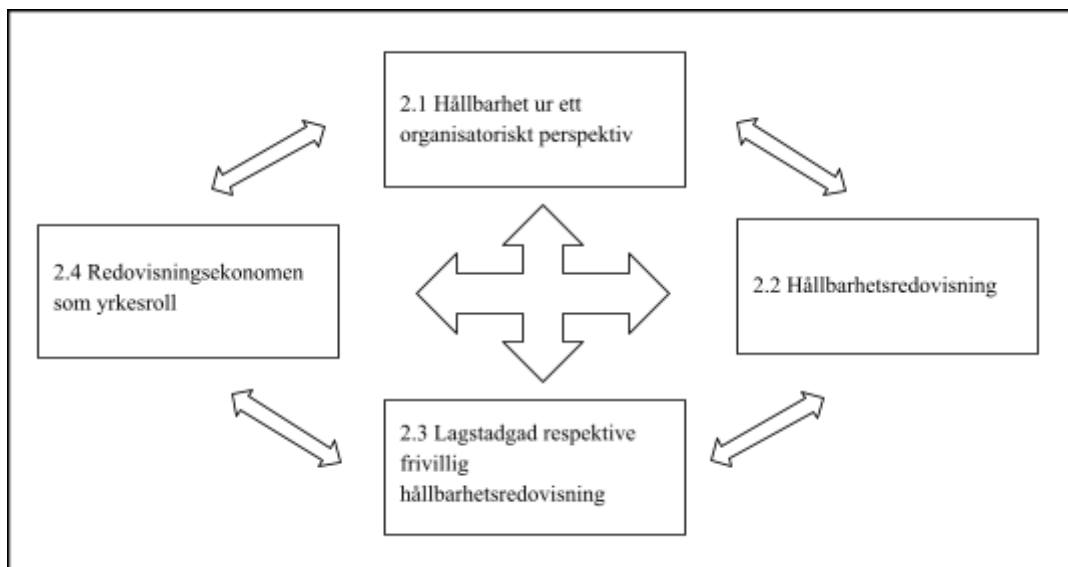
Användning av en effektiv hållbarhetsrapportering ökar värdet av kompetens, såsom professionalism och etiskt beteende bland redovisningsekonomer. Redovisningsekonomer är

enligt det internationella yrkesetiska regelverket *International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA, 2022)* skyldiga att rapportera korrekt och transparent information för samhällets bästa. Etikoden kräver en objektiv bedömning bland redovisningsekonomer, omfattande kunskap om affärsteknologi, ledning samt utvärdering av icke-finansiella aktiviteter, inklusive miljö- och mänskliga resurser. Dessutom behöver de ha förmåga att arbeta effektivt i en komplex och osäker affärsmiljö.

Redovisningsekonomer ansvarar enligt Makarenko & Plastun (2017) för att utföra noggranna bedömningar samt att avslöja alla risker och kostnader, inklusive miljöfaktorer, i företaget de arbetar för samt dess aktieägare. Med andra ord försvarar de företagens naturliga, industriella, sociala, och finansiella kapital. Redovisningsekonomer bör därigenom säkerställa upprättandet av en högkvalitativ rapportering enligt intressenternas krav.

2.5 Teoriernas samband

Figur 1. Konceptuell modell (egenskapad figur).

Enligt Miles & Huberman (1994) ska en konceptuell modell identifiera vad som ingår i studien, beskriva sambanden mellan dessa och kategorisera dessa i olika ”bins”. Genom att skapa ett konceptuellt ramverk menar de att författaren tvingas till ett selektivt tänkande som leder till en tydligare bild av vilken data som är relevant att samla in och analysera. Vidare beskriver de att en studie med flera författare kan dra nytta av en konceptuell modell då den hjälper dessa att studera samma fenomen.

Den konceptuella modellen som återges i figur 1 syftar till att bidra med ökad förståelse för hur de olika teorierna är sammankopplade samt hur dessa påverkar och påverkas av varandra. Likt den förda argumentationen av Schaltegger et al. (2022) är hållbarhet idag något som de flesta företag behöver ta hänsyn till och, som i varierande utsträckning, påverkar eller påverkas av dess verksamhet. I samband med den ökade uppmärksamhet som erhållits företags hållbarhetsarbete ställs allt högre krav och förväntningar på redovisning av sådant hållbarhetsarbete från företagets berörda intressenter. För att möta sådana kravställningar samt förväntningar kan företag välja att, frivilligt eller genom lagkrav, upprätta hållbarhetsredovisningar. Företag som omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning bör förhålla sig till de regleringar som återges i årsredovisningslagen och kan därigenom välja att upprätta hållbarhetsredovisningen som en del av dess årsredovisning eller som en, från denna, skild handling. Företag som inte omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning kan välja att upprätta en sådan på frivillig basis, genom att till exempel följa GRIs riktlinjer för upprättande av frivillig hållbarhetsrapportering. Omvänt gäller därutöver att företags hållbarhetsredovisningar kan bidra till att uppmärksamma och rikta fokus mot viktiga hållbarhetsaspekter i företaget och dess ledning - vilket därmed belyser den betydelse som upprättandet av hållbarhetsredovisningar kan ha för företagets praktiska hållbarhetsarbete.

I samband med att frågor gällande företags hållbarhet samt upprättande av hållbarhetsredovisning blir allt mer aktuella tillkommer frågan gällande vem som bör ansvara för upprättandet av denna. Som tidigare nämnts tycks redovisningsekonomen besitta en betydande roll vid upprättandet av sådan slags icke-finansiell rapportering. Därigenom blir det aktuellt att definiera redovisningsekonomen som yrkesroll samt dess roll vid upprättandet av hållbarhetsrapporteringen. Därtill blir det dessutom aktuellt att redogöra för redovisningsekonomens kompetenser samt att, därigenom, ställa sig frågan gällande huruvida dessa kompetenser är anpassade för upprättandet av hållbarhetsredovisningar. I och med detta gäller alltså även ett omvänt samband, då redovisningsekonomens kompetenser påverkar utformningen samt kvaliteten av företags hållbarhetsredovisningar - och därigenom även dess praktiska hållbarhetsarbete. Vår studie avser att närmare undersöka vilken påverkan

hållbarhet och upprättandet av hållbarhetsredovisningar har på svenska redovisningsekonomers yrkesroll.

3. Metod

Uppsatsens metodkapitel syftar till att redogöra för tillvägagångssättet för att uppnå dess syfte samt besvara dess forskningsfrågor. Kapitlet inleds med val av samt motivering av forskningsmetod, forskningsansats samt urval och avslutas med argument för källkritik, metodkritik och etiska ställningstagande.

3.1 Forskningsmetod

Vid företagsekonomiska forskningsstudier finns det enligt Bryman & Bell (2011) i huvudsak två forskningsmetoder; *kvantitativ* och *kvalitativ metod*. En kvantitativ metod uppges ofta utgå från en deduktiv ansats och syfta till teoriprövning, medan en kvalitativ metod ofta uppges utgå från en induktiv ansats för att generera teorier.

Vår uppsats utgår från en kvalitativ forskningsstrategi, då syftet med denna snarare fokuserar på att analysera åsikter än att mäta fakta. Den kvalitativa forskningsmetoden är enligt Bryman & Bell (2017) inställd på att studera ord snarare än siffror och har som mål att skapa medvetenhet i hur individer tolkar verkligheten. Detta gör det till en relevant metod utifrån uppsatsens syfte och frågeställningar. Genom uppsatsens frågeställningar och en kvalitativ metod syftar uppsatsen till att åstadkomma subjektiva åsikter och ställningstaganden bland de redovisningsekonomer som medverkar. En sådan subjektiv skildring av åsikter hade, i vår mening, inte varit möjlig att åstadkomma genom en kvantitativ metod.

Den kvalitativa metoden anses dock innebära vissa nackdelar, vilka enligt Bryman & Bell (2011) bland annat sägs bestå i en risk av att undersökningen blir för subjektiv. Denna risk motiveras genom att forskarens individuella uppfattning om vad som anses viktigt blir av stor betydelse samt att denne grundar sitt val av undersökningspersoner utifrån dennes närstående krets. Dessutom har kritik framförts mot att ett kvalitativt forskningsresultat kan vara svårt att generalisera för mer än just den specifika situation som studerats. Denna kritik grundar sig i att en kvalitativ metodik baseras på ett fåtal intervjuer, vilka inte sägs kunna representera en hel population.

Vi bedömer dock, trots dessa nackdelar och risker, en kvalitativ metod som mest förenligt med uppsatsens syfte och frågeställningar. Vi är, med detta sagt, medvetna om att resultatets generaliserbarhet är begränsad med tanke på att enstaka intervjuer inte med säkerhet kan sägas representera en hel population. Genom att intervjua redovisningsekonomer, verksamma i olika företag samt olika organisatoriska branscher, avser uppsatsen att skapa en inblick i vilka åsikter och ställningstaganden som kan tänkas finnas bland svenska redovisningsekonomer. Utöver detta anser vi dessutom att samtliga undersökningar, oavsett forskningsansats, i varierande grad präglas av forskarens subjektiva bedömningar. Vi anser det således svårt att helt undgå sådana subjektiva bedömningar, men att dessa, genom medvetenhet, kan begränsas.

3.2 Forskningsansats

Bryman & Bell (2011) presenterar tre forskningsansatser som kan användas vid förklaring av relation mellan teori och praktik ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv; *deduktion*, *induktion* och *abduktion*. En induktiv ansats utgår från iakttagna observationer för att, utifrån dessa, kunna dra generaliserbara slutsatser. Med andra ord innebär en induktiv ansats att observerade resultat används för att dra slutsatser, vilket syftar till att resultera i en teori utifrån det som observerats.

Bryman & Bell (2011) beskriver vidare *grundad teori* (*grounded theory*) som ett utvidgat angreppssätt av en induktiv ansats. Grundad teori sägs främst vara fördelaktig vid studier som syftar till att generera teorier på grundval av insamlade data, snarare än att generera intressanta och upplysande data - likt många klassiskt induktiva angreppssätt. Genom en grundad analys av empirisk data beskrivs forskarna ges förutsättning att utveckla en teoretisk förståelse för det studerade problemområdet samt de formulerade frågeställningarna. Således förutsätts en teoretisk bakgrund, i kombination med empirisk data, kunna bidra till ökad teoretisk förståelse för problemområdet. Bryman & Bell (2017) beskriver även i den senare upplagan angreppssättet grundad teori som en metod, vilken är inriktad på utveckling av en teori på grundval av insamlad data.

Vi har valt att använda oss av induktion, då uppsatsen syftar till att observera redovisningsekonomers inställning till hållbarhetsredovisning. Genom de observationer som görs under processens gång avser vi således att åstadkomma en relevant teori, på grundval av de observationer som iakttagits. Till skillnad mot deduktion utgår vi således inte från några ställningstaganden eller hypoteser vid genomförandet av undersökningen, utan söker endast att, neutralt, observera den inställning till hållbarhetsredovisning som finns bland svenska redovisningsekonomer.

Uppsatsens induktiva ansats utgår, mer specifikt, utifrån angreppssättet grundad teori. Genom att analysera det empiriska resultatet utifrån en teoretisk bakgrund av ämnet hållbarhet och hållbarhetsredovisning syftar uppsatsen till att skapa en bredare teoretisk förståelse för ämnet hållbarhet och hållbarhetsredovisning ur redovisningsekonomens perspektiv. Uppsatsen avser således att bidra med en ökad teoretisk förståelse för problemområdet, snarare än att generera konkreta upplysningar om ett specifikt fenomen. Genom användning av grundad teori ämnar uppsatsen således att utveckla och nyansera existerande teori gällande ämnet hållbarhetsredovisning genom att undersöka redovisningsekonomens perspektiv och inställning till detta.

3.3 Urval

Enligt Rosenqvist & Andrén (2006) syftar begreppet urval, i forskningssammanhang, till att beskriva den process av att välja representativa personer till den undersökning som skall utföras. Bryman & Bell (2017) menar att urvalet av enheter bör ske utifrån vilka sådana enheter som kan anses ha direkt koppling till de forskningsfrågor som formulerats för studien.

Bryman & Bell (2017) menar därutöver att urvalsprocessen kan delas upp utifrån *sannolikhetsurval* och *icke-sannolikhetsurval*, där det senare alternativet är mer vanligt förekommande vid kvalitativa forskningsmetoder.

Även Larsen (2018) menar att icke-sannolikhetsurval kan användas vid kvalitativa metoder, då dessa inte, i första hand, syftar till att åstadkomma statistisk generaliserbarhet.

Icke-sannolikhetsurval påstås föreligga då deltagarna inte är slumpmässigt utvalda, vilket skapar en svårighet att veta huruvida urvalet representerar populationen. Utifrån detta sägs det således vara svårt att erhålla statistisk generaliserbarhet vid användning av icke-sannolikhetsurval.

Bryman & Bell (2017) beskriver ett *målstyrt* (eller *ändamålsstyrt*) urval som en form av icke-sannolikhetsbaserat urval, där respondenterna väljs ut utifrån dess relevans för studiens forskningsfrågor. Ett målstyrt urval skildras därmed som en process av att välja ut fall eller deltagare på ett strategiskt sätt, utifrån dess relevans för de forskningsfrågor som formulerats. Genom ett målstyrt urval sägs man, som forskare, syfta till att välja ett antal respondenter som speglar den variation som finns i urvalsgruppen. En sådan slags variation påstås vidare kunna åstadkommas genom att de valda respondenterna skiljer sig från varandra med avseende på viktiga aspekter och egenskaper. Även Bryman & Bell (2017) instämmer i svårigheten att generalisera till en hel population vid denna slags icke-sannolikhetsurval.

Vi har, i enlighet med ett målstyrt urval, valt att kontakta redovisningsekonomer, verksamma i olika företag och olika branscher. De respondenter som valts varierar, förutom i fråga om företag och bransch, även i ålder, kön samt antal år som yrkesverksam. Utifrån detta urval syftar vi således till att erhålla respondenter, vilka, genom sin yrkestitel och arbetsuppgifter, är av relevans för uppsatsens forskningsfrågor. Genom en variation av egenskaper avser vi att åstadkomma en representativ bild av vilka åsikter som kan finnas i den valda urvalsgruppen. Utifrån ovanstående resonemang är vi dock medvetna om den problematik gällande generaliserbarhet som föreligger vid användning av icke-sannolikhetsurval. Utifrån uppsatsens syfte och problemformulering anser vi ändå denna urvalsmetod som mest förenlig med dessa. Trots denna svårighet avser vi, genom en variation av egenskaper inom yrkesrollen redovisningsekonom, kunna åstadkomma ett resultat som, till viss del, kan tänkas representera den variation av åsikter som finns inom urvalsgruppen.

Dessutom är inte huvudsyftet med studien att skapa statistisk generaliserbarhet för ett visst fenomen, utan snarare att väcka tankar gällande vilka åsikter som kan finnas beträffande hållbarhetsredovisning inom urvalsgruppen redovisningsekonomer.

Urvalsstorleken bör, enligt Bryman & Bell (2017), vara tillräcklig för att uppnå datamättnad, teoretisk mättnad eller informationsreduktion. Vidare uppger Bryman & Bell (2017) att urvalsstorleken, å andra sidan, inte bör vara så stor att det blir svårt att genomföra en djupgående fallorienterad analys.

Mot bakgrund av uppsatsens begränsade tidsomfång har vi beslutat att använda oss av nio respondenter för att besvara våra frågeställningar. Hade vi använt oss av fler respondenter hade vi, under givna tidsramar, inte haft möjlighet att genomföra en djupgående analys av de intervjuer som förts. Hade vi, å andra sidan, använt oss av färre respondenter hade det, enligt oss, bidragit ytterligare till bristande generaliserbarhet. Under de givna förutsättningarna för studiens genomförande anser vi således nio respondenter lagom i syfte att uppnå teoretisk mättnad av uppsatsens givna frågeställningar.

3.4 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa vår uppsats till att undersöka svenska redovisningsekonomer, arbetandes i och för såväl små till mellanstora företag som stora företag. Enligt EU:s definition avser "små till mellanstora företag", så kallade SMEs (*small and medium-sized enterprises*), företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars omsättning inte överskrider 50 miljoner euro (European Commission, u.å.). Företag som överskrider något av dessa gränsvärden räknas som "stora företag" enligt samma definition (Ekonomifakta, 2023).

Med anledning av att många av de "små till mellanstora företag" (SMEs) vi sökt för intervju beskrivit att de outsourcar sin redovisnings- och ekonomifunktion har vi valt att, utöver redovisningsekonomer arbetandes internt i ett företag, även inkludera redovisningsekonomer arbetandes på redovisningsbyråer. Vi har således upplevt en viss svårighet i att finna redovisningsekonomer från mindre företag, då dessa i högre grad tycks använda sig av en extern ekonomipartner. Vi anser därigenom redovisningsekonomer från redovisningsbyråer kunna fylla kunskapsluckor från såväl små till mellanstora som stora företag, i syfte att generera ökad generaliserbarhet i den empiri som erhålls. Genom en sådan kombination av respondenter syftar vi därutöver till att erhålla empiri från såväl företag som är lagstadgat

skyldiga att hållbarhetsredovisa, som från företag, vilka har möjlighet att upprätta hållbarhetsredovisning på frivillig basis.

3.5 Intervju

Vårt val av kvalitativ forskningsmetod utförs, mer specifikt, i form av *semistrukturerade intervjustudier*. Enligt Bryman & Bell (2011) inrymmer begreppet kvalitativa intervjustudier såväl ostrukturerade som semistrukturerade intervjuer. De kvalitativa intervjuerna uppges skilja sig mot strukturerade sådana genom att dess tillvägagångssätt vanligtvis är betydligt mindre strukturerat och intresset främst är riktat mot den intervjuades ståndpunkter snarare än att spegla forskarens intresse. I kvalitativa intervjuer sägs det därutöver vara önskvärt att låta intervjun röra sig i olika riktningar, i syfte att ge kunskap om vad respondenten anser relevant och viktigt. Således påstås de kvalitativa intervjuerna tendera att avvika från vad som formulerats i intervjuguide eller frågeschema, vilket i sin tur gör intervjun flexibel till sin natur.

Den semistrukturerade intervjun utgår från en lista över förhållandevis specifika teman som skall diskuteras, vilken enligt Bryman & Bell (2011) ofta benämns som intervjuguide.

Utifrån denna intervjuguide har respondenterna stor frihet att utforma svaren på eget sätt och forskaren kan, utifrån de svar som ges, ställa följdfrågor som relaterar till tidigare svar. Även Saunders, Lewis & Thornhill (2019) menar att semistrukturerade intervjuer innebär möjligheter till att bygga vidare på de svar som erhålls genom tidigare ställda frågor. Genom semistrukturerade intervjuer kan således respondenterna, förhållandevis fritt, få uttrycka egna ord och idéer, vilket möjliggör fortsatt diskussion samt en djupare förståelse för vad som kan anses viktigt utifrån de ställda frågeställningarna.

Larsen (2018) uppger att en fördel med intervjuer är att respondenter blir mindre benägna att dra sig undan från en inplanerad intervju, i jämförelse med användning av enkät, där många respondenter uppges låta bli att besvara denna. Ytterligare en fördel med kvalitativa intervjustudier är möjligheten till att ställa följdfrågor. Genom följdfrågor påstås forskarna kunna erhålla fylligare och mer utvecklade svar, samt reda ut missförstånd och få en bättre

förståelse av det som studeras. Genom möjligheten att ställa följdfrågor sägs därutöver forskarna lättare kunna säkerställa god validitet i de svar som erhålls.

Frågorna som ställs under intervjuerna är av såväl öppen som sluten karaktär. Bryman & Bell (2011) menar att det finns både för- och nackdelar med båda dessa former. De beskriver att fördelarna med öppna frågor bland annat är att respondenterna kan svara med egna ord samt att dessa lämnar utrymme för eventuellt ovanliga eller oförutsedda svar. Däremot kan öppna frågor innebära nackdelar i form av att de riskerar att vara mycket tidsödande och svårbearbetade, då dessa inte följer en förutbestämd struktur på samma sätt som vid slutna frågor. Slutna frågor sägs således ge mer lättbearbetade svar samt en mer tidseffektiv undersökning. Därutöver genererar slutna frågor ökad jämförbarhet i de svar som ges, då risken för variation vid registrering av svaren minskar. Däremot sägs dessa innebära nackdelar i de fall då undersökningen syftar till att erhålla en deskriptiv beskrivning av ett visst fenomen, då slutna frågor begränsar spontanitet och vidareutveckling av de svar som erhålls. Dessutom finns det, vid användning av slutna frågor, en risk för att ord och begrepp uppfattas olika av respondenterna, vilket riskerar att leda till ett missvisande resultat.

Vi har valt att använda oss av såväl öppna som slutna frågor, i syfte att kunna dra nytta av båda dess fördelar samt i syfte att erhålla en så fullständig och deskriptiv beskrivning av uppsatsens problemområde som möjligt. Genom en sådan kombination av öppna och slutna frågor anser vi oss erhålla svar, vilka både är deskriptiva och jämförbara. Dessutom anser vi en sådan kombination väl kompatibel med uppsatsens induktiva forskningsansats.

3.6 Reliabilitet och validitet

Enligt Larsen (2018) utgör *reliabilitet* och *validitet* en viktig grund för studiens trovärdighet samt kvalitet. Bryman & Bell (2011) definierar validitet som huruvida man observerar, identifierar eller mäter det man säger sig mäta. Reliabilitet beskrivs, å andra sidan, handla om frågor som rör måttens eller mätningarnas pålitlighet, följdriktighet och precision. I syfte att bevara en hög validitet är det, enligt Larsen (2018), viktigt att formulera orsaksvariabler som är relevanta och tillräckligt många. Därutöver sägs det vara viktigt att kritiskt granska de slutsatser som dras utifrån tolkningar av studiens resultat.

Bryman & Bell (2011) beskriver en viss kritiskhet bland kvalitativt inriktade forskare gällande huruvida reliabilitet och validitet bör användas vid kvalitetsmätning av kvalitativa undersökningar. Diskussionen sägs, i bred bemärkelse, utgå från ett antagande om att reliabilitets- och validitetskriterier förutsätter en möjlighet att komma fram till en enda absolut bild av den sociala verkligheten, vilket inte anses vara fallet vid kvalitativ forskning. Bland annat påstås möjligheten att uppnå validitet förutsätta någon slags mätning av ett absolut fenomen, vilket ofta inte anses vara huvudsyftet vid kvalitativ forskning. Utifrån denna diskussion föreslås istället en bedömning utifrån begreppen *tillförlitlighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet*, *konfirmering* och *äkthet*.

Bryman & Bell (2017) definierar *tillförlitlighet*, även benämnt *respondent-* eller *deltagarvalidering*, som huruvida forskarna säkerställt att forskningen utförts i enlighet med de regler som funnits uppställda vid forskningstillfället. Därutöver uppges begreppet inbegripa att resultaten av forskningen rapporteras till de som är del av den sociala verklighet som studerats, för att dessa ska kunna bekräfta riktigheten i det som återgivits.

Överförbarhet definieras av Bryman & Bell (2017) som huruvida forskningen kan replikeras i en annan kontext eller situation, alternativt vid en senare tidpunkt, med likvärdiga resultat. *Pålitlighet* definieras vidare kunna uppnås genom att säkerställa en fullständig och tillgänglig redogörelse för alla faser i forskningsprocessen, i syfte att möjliggöra utvärdering av huruvida teoretiska slutsatser kan anses berättigade. *Konfirmering* uppges syfta att beskriva huruvida forskaren eller forskarna agerat i god tro, utan beblandning av personliga värderingar eller teoretisk inriktning. *Äkthets*-kriteriet uppges slutligen inbegripa ett antal kriterier, såsom huruvida forskningen skildrar en rättvis bild av de olika åsikter och uppfattningar som förmedlats samt pedagogisk autenticitet - det vill säga huruvida undersökningen bidragit till att deltagande respondenter erhållit en uppfattning av hur andra, likvärdiga individer, upplever det studerade fenomenet.

För att uppnå tillförlitlighet, det vill säga respondentvalidering, har vi som forskare valt att, efter forskningens slutförande, skicka rapporten till de respondenter som deltagit - i syfte att

bekräfta rätt tolkning och riktighet i de svar som erhållits. Genom att delge rapportens resultat och slutsatser ämnar vi således även att åstadkomma pedagogisk autenticitet, genom att de deltagande respondenterna ges möjlighet att erhålla en uppfattning om övriga respondenters inställning till hållbarhet och hållbarhetsredovisning. Genom en noggrann samt objektiv redogörelse för tillvägagångssätt och tilltänkt forskningsprocess syftar uppsatsens metodkapitel till att styrka forskningens pålitlighet och konfirmering. Likt tidigare argumentering för generaliserbarhet har överförbarhet avsetts åstadkommas genom ett varierat urval av respondenter, med variation i avseende av kön, ålder, arbetsplats och branscherfarenhet.

3.7 Etiska ställningstaganden

Etik och moral består, enligt Vetenskapsrådet (2017), av normativa antaganden, vilka beskriver vad som är gott eller ont samt rekommenderar, alternativt förbjuder, olika beteenden. Begreppet "etik" beskrivs vidare syfta till en medveten, reflekterad och motiverad moral - och kan därmed sägas utgöra en teori för det moraliska området. Utifrån ovan given definition kan således inte en etik existera utan en medvetenhet om dess existens. Etiken beskrivs utgöra en teori för moralen, vilken i sin tur sägs utgöra det praktiska utfallet av etiken.

Vetenskapsrådet (2017) yttrar att forskningsetik påstås utgöra normer och principer, vilka forskarsamhället reflekterat över samt tydligt formulerat och motiverat. Området forskningsetik sägs således omfatta relationen mellan forskning och etik, samt omfatta frågor gällande etiska krav på forskaren och forskningens inriktning samt genomförande.

Vid upprättande av företagsekonomisk forskning krävs ställningstagande till etiska reflektioner och ståndpunkter. Enligt Bryman & Bell (2011) berör etiska regler och ställningstaganden vid undersökningar i huvudsak frågor om frivillighet, integritet, konfidentialitet samt anonymitet för de personer som berörs av forskningen. Bryman & Bell (2011) belyser bland annat de etiska principerna om informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitets- och anonymitetskrav, nyttjandekrav samt principen om falska

förespeglingar. Utgångspunkten i dessa principer är att skydda medverkande individer från att komma till skada på grund av dess medverkan i forskningen.

Vid vår undersökning har vi valt att hålla respondenterna anonyma i uppsatsen; dels för att, utifrån ett etiskt perspektiv, skydda dess personuppgifter och identiteter, och dels i syfte att åstadkomma mer ärliga svar. Genom att inte uttrycka respondenter vid namn och arbetsplats ämnar vi att åstadkomma mer ärliga och gedigna svar än vad som hade kunnat erhållas om dess identitet var given. Enligt Vetenskapsrådet (2017) är en sådan anonymitet av respondenter i forskningssammanhang tillåten i de fall då de enskilda individernas identitet inte är av intresse för studien.

Samtliga respondenter har informerats om såväl uppsatsens som undersökningens syfte samt omfång och givit sitt samtycke till deltagande i denna. Innan samtliga intervjuer har respondenterna även gett samtycke till att intervjuerna spelades in. Vidare har de uppgifter som insamlats skildrats neutralt samt endast avsetts att användas för forskningsändamål.

3.8 Källkritik

Larsen (2018) benämner empiri som den systematiskt insamlade information om verkligheten som kan tänkas ha en relevant koppling till undersökningens frågeställning. Empirisk undersökning benämns vidare som en process, i vilken relevant information om verkligheten insamlas. Empiri sägs således inte, per definition, motsvara fakta, utan snarare information som inhämtats genom processen av en empirisk undersökning. Larsen (2018) skiljer vidare på primär- och sekundärdata som två olika datakällor, vilka forskaren kan använda sig av under en sådan empirisk undersökning.

Primärdata utgörs enligt Larsen (2018) av den nya information som forskaren själv samlar genom olika forskningsmetoder, medan sekundärdata utgörs av data som redan inhämtats av någon annan. Han skiljer vidare på olika slags sekundärdata, såsom processdata i form av till exempel tidningsartiklar och nyhetssändningar, forskningsdata, det vill säga data som inhämtats av andra forskare, och registerdata som kan vara olika offentliga register. Larsen

(2018) benämner vidare att forskare vanligtvis använder sig av såväl primär- som sekundärdata vid upprättandet av en forskningsrapport.

Uppsatsens teoretiska referensram utgörs, nästintill uteslutande, av sekundärdata, i form av såväl processdata som forskningsdata. Därutöver utgörs även inledningskapitlet av olika slags sekundärdata, såsom till exempel forskningsdata i form av tidigare forskning inom området och processdata i form av olika författares tolkningar av primärdata. Endast uppsatsens empiri utgörs av primärdata, där vi, som författare, samlar in förstahandsinformation genom processen av uppsatsens kvalitativa forskningsmetod. Vi anser en sådan kombination av primär- och sekundärdata fördelaktig i syfte att erhålla en helhetsbild av problemområdet. Genom tillgång till primärdata, samt därutöver andra aktörers tolkningar i form av sekundärdata, anser vi uppsatsen erbjuda en fullskalig täckning av problemområdet, där egna observationer blandas med övriga aktörers tolkningar.

Linnéuniversitetet (2023) definierar källkritik som processen av att kritiskt granska en källa, i syfte att skapa en uppfattning om källans trovärdighet, syfte och ursprung. Utifrån detta sägs det vara viktigt att beakta olika faktorer, såsom författare, innehåll, syfte, äkthet och aktualitet, vid val av källa.

Vi har för avsikt att, i största möjliga mån, utgå från källor i form av forskningsrapporter, myndighetsuttalanden samt rådande lagstiftning. I den mån sådana källor inte funnits tillgängliga har vi använt oss av sekundärkällor, vilka vi, utifrån kritisk granskning av ovanstående aspekter, ansett tillförlitliga. Faktorer såsom publiceringsdatum, författare, innehåll, syfte och eventuell partiskhet har således tagits i anspråk vid val av sekundärkällor.

3.9 Metodkritik

Utöver ovan nämnda eventuella svagheter med en kvalitativ forskningsstrategi finns ytterligare aspekter av denna som kan ifrågasättas samt kritiseras. Bryman & Bell (2011) beskriver att ytterligare en kritisk ståndpunkt till metoden är dess svårighet att replikera en och samma kvalitativa undersökning. Enligt kritiker baseras en kvalitativ undersökning i hög utsträckning på forskarens egna intressen och uppfinningsrikedom samt egna tolkningar av

observationer och resultat. Därutöver redogör Bryman & Bell (2011) att utfallet i en kvalitativ undersökning varierar på en mängd olika faktorer hos respondenterna, såsom kön, ålder och personlighet. Dessa samtliga faktorer innebär således, enligt kritiker, att resultatet av en kvalitativ forskningsstudie svårligen blir replikerbart.

Vi är väl medvetna om den kvalitativa metodens svårighet gällande dess replikerbarhet och anser att en sådan medvetenhet, till viss del, kan begränsa dess negativa effekter. Det är svårt att undvika det faktum att undersökningen baseras på vad som, av oss, anses intressant. Däremot har vi försökt att, i högsta möjliga mån, förhålla oss neutrala till såväl syfte som frågeställningar. I ytterligare försök att förbättra replikerbarheten har vi för avsikt att söka respondenter från olika arbetsplatser, med olika kön och i olika åldrar. Genom att utgå från respondenter med varierande egenskaper avser vi således att åstadkomma såväl förhöjd replikerbarhet som förhöjd generaliserbarhet.

Med en kritisk ståndpunkt kan en kvalitativ forskningsmetod bestå i uppkomsten av eventuella reaktiva effekter, vilka enligt Bryman & Bell (2011) innebär att respondenter svarar i enlighet med vad dessa tror att forskaren vill höra. Även Saunders et al. (2019) beskriver ett sådant fenomen genom att forskarnas kommentarer, tonläge eller icke-verbala beteende kan påverka de svar som erhålls från respondenter, vilket riskerar att resultera i ett praktiskt resultat. Vidare beskrivs att partiskheten kan bero på forskarnas försök till överförel av egna övertygelser samt referensramar genom de frågor som ställs till referenserna. Enligt oss är det dock svårt att, som forskare, erhålla fullständig information om hur respondenterna tolkar undersökningen samt frågeställningarna som ges. Vi har dock haft denna problematik i åtanke under intervjuerna och försökt förhålla oss neutrala till vilka svar vi förväntas erhålla samt hur frågor kommuniceras, såväl verbalt som icke-verbalt.

3.10 Arbetsprocess och empiriskt urval

Vi, som författare, har tillsammans skapat och utformat uppsatsen samt dess innehåll under den givna tidsramen för arbetet. Genom uppdelning av arbetsuppgifter och skrivmoment har arbetet, till lika del, fördelats, i syfte att få alla författare delaktiga i arbetsprocessen.

Kommunikation och avstämningar mellan oss författare har i första hand skett via digitala kommunikationsvägar samt i samband med opponeringar och intervjuer.

I empirikapitlet har vi valt att enbart redovisa det empiriska material som ansetts mest lämpat för studiens syfte och frågeställningar. I och med detta urval av empiriskt material har vi således sållat sådan information vilken vi inte ansett kunnat bidra till studiens frågeställningar. Syftet med urvalet har därigenom främst varit att skapa en genomgående röd tråd, förankrad till uppsatsens syfte och frågeställningar, samt att undvika sådan textutfyllnad som inte kan anses bidra till läsarens förståelse av problemområdet.

4. Empiri

I detta kapitel ges först en initial och översiktlig presentation av respondenterna som medverkat i studien, varpå resultatet av intervjuerna presenteras. Empirin återger en beskrivning av respondenternas svar utifrån studiens översiktliga teman; yrkesrollen redovisningsekonom, redovisningsekonoms inställning till hållbarhetsredovisning och slutligen förändrad kompetensnivå bland redovisningsekonomer i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar.

4.1 Initial presentation av respondenter

Samtliga respondenter som deltog i studien var alla yrkesverksamma redovisningsekonomer och redovisningskonsulter, med allt ifrån ett till 30 års branschfarenhet inom ekonomi och redovisning. Ungefär hälften av respondenterna var redovisningskonsulter, vilka främst riktade konsulttjänster inom redovisning mot mindre företag inom olika branscher, såsom inom skogsindustrin och solcellsbranschen. Resterande hälft av respondenterna var redovisningsekonomer arbetandes i större företag samt regionala och statliga organisationer. De företag, i vilka redovisningsekonomerna arbetade i, var verksamma i allt från kreditmarknaden till medieindustrin samt regional välfärd.

Majoriteten av respondenterna sade sig ha en kandidat-, yrkes- eller masterexamen inom ekonomi på universitetsnivå. Någon enstaka respondent sade sig ha utvecklat kunskaper inom ekonomi och redovisning genom erfarenheter och utbildningar på arbetsplatsen. Mer än hälften av respondenterna sades ha läst ett civilekonomprogram, vilket tidigare uppgavs ha inneburit ett treårigt universitetsprogram. Bland de återstående respondenterna uppgav sig en av respondenterna ha studerat ekonomi vid en yrkeshögskola och en annan deltagare uppgav sig ha en bakgrund inom folkhälsovetenskap, med inriktning mot ekonomi. Dessutom hade en enstaka respondent ingen formell utbildning utan skaffat sig 25 års arbetslivserfarenhet och utvecklat sina färdigheter inom ett och samma företag. En av redovisningsekonomerna, vilken arbetade i ett större företag, åtföljdes av en hållbarhetssamordnare från en annan enhet

under intervjun. Hållbarhetssamordnaren sades ha en kandidatexamen i statsvetenskap samt en masterexamen i internationella relationer.

Personerna som intervjuades var dessutom alla i olika åldrar och kön samt med, som tidigare nämnts, olika lång arbetslivserfarenhet inom ekonomi och redovisning.

4.2 Respondenternas beskrivning av yrkesrollen redovisningsekonom

Som redovisningsekonom anser näst intill samtliga respondenter det dagliga arbetet som varierat. De respondenter som utöver redovisningsekonom även besitter en chefsposition kungör att de jobbar med projekt. De respondenter som inte är chefer utträttar alla någon typ av redovisning, dess omfattning tycks variera på företagets storlek. Vanligt förekommande arbetsuppgifter som respondenterna nämnt är bland annat deklareringsarbete, bokslutsarbete, skatterådgivning, kontoavstämningar och momsrapportering. Av de respondenter som "enbart" titulerar sig som redovisningsekonom anser sig en klar majoritet enbart arbeta med finansiell rapportering. Även ekonomicheferna anser sig samtliga arbeta finansiellt snarare än icke-finansiellt. Ett enstaka antal av respondenterna anser även detta variera i samband med arbetsuppgifternas skiftande karaktär.

4.3 Respondenternas inställning till hållbarhetsredovisning

Samtliga respondenter var positiva till hållbarhet överlag och tyckte att ämnet var viktigt samt relevant för samtliga aktörer. Inställningen till hållbarhetsredovisning var, även den, överlag positiv. Däremot rädde det delade meningar gällande huruvida företags upprättande av hållbarhetsredovisning kunde tänkas ske utifrån rent värnande om dess påverkan på omvärlden eller om sådan hållbarhetsredovisning endast upprättades på grund av tvingande lagkrav, alternativt för att marknadsföra företaget. Uppfattningen gällande varför företag upprättar hållbarhetsredovisningar tolkades således vara blandat optimistisk och pessimistisk bland respondenterna.

Redovisningskonsulterna, vilka främst arbetade med redovisning bland små företag, poängterade att ett eventuellt införande av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning bland mindre företag hade inneburit höga kostnader för dessa. Redovisningskonsulterna berättade

därigenom att många mindre företag i så fall hade varit tvungna att outsourca en sådan funktion gällande upprättande av hållbarhetsredovisning, vilket hade bidragit till ökade kostnader för dessa. De beskrev vidare att sådana ökade kostnader hade varit problematiska för småföretagare, då dess omsättning ofta inte är lika hög som de större företagens omsättning. En av redovisningskonsulterna föreslog att det borde införas någon slags standardformulering för samtliga företags hållbarhetsarbete och att man, om man avviker från denna, istället bör redovisa avvikelser. Respondenten föreslog således en slags omvänd bevisbörda, där småföretagare endast blir lagstadgat tvungna att redovisa avvikelser från vad som kan anses vara acceptabelt i ett perspektiv av hållbarhet. Samma redovisningskonsult poängterade även att småföretagare, generellt, riskerar att "gå lite under radarn" och undvika ställningstagande i hållbarhetsfrågor. Utifrån detta menade därför respondenten att det kan vara fördelaktigt att "lite tvinga småföretagare" att börja tänka hållbart, till exempel genom införande av ett minimikrav för hållbarhetsarbete bland småföretagare.

Samtliga redovisningsekonomer som intervjuades arbetade i företag som omfattades av lagstadgade krav, alternativt krav från företagets ägare, på upprättande av hållbarhetsredovisning. Redovisningsekonomernas inställning till upprättande av hållbarhetsredovisning var överlag positiv, inte minst bland de företag som uttryckligen sade sig arbeta hållbart som en del av företagets strategi. En av respondenterna ansåg att minimikraven för att omfattas av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen borde sänkas, så att fler företag blir lagstadgat tvungna att upprätta sådana hållbarhetsredovisningar. Samtliga redovisningsekonomer beskrev därutöver att de ansåg att ämnet hållbarhet och hållbarhetsredovisning erhållit allt högre fokus under de senaste åren, både internt och i samhället generellt.

Majoriteten av redovisningsekonomerna sade sig endast följa de krav som ställs på de genom lag, medan ett fåtal sade sig arbeta mer ambitiöst med upprättande och utformning av hållbarhet och hållbarhetsredovisning. Samtliga respondenter, såväl redovisningskonsulter som redovisningsekonomer, ansåg det nödvändigt med ökade lagkrav för att åstadkomma ökad och mer omfattande rapportering av företags hållbarhetsarbete. Majoriteten av redovisningsekonomerna ansåg även att mer specificerade lagkrav gällande hur

hållbarhetsredovisningen bör upprättas hade underlättat upprättande av hållbarhetsrapporteringar samt jämförelser av sådana hållbarhetsrapporteringar sinsemellan företag. Två av de intervjuade redovisningsekonomerna beskrev därutöver att en del av den hållbarhetsrapportering de utförde riskerade att kännas lite överflödigt, då det kunde vara svårt att förstå nyttan av den information som rapporterades. Genom en bristande förståelse för vad rapporteringen kan tänkas skapa för nytta sades de ibland ifrågasätta varför de rapporterade viss hållbarhetsrelaterad information. Dessa respondenter efterfrågade därmed en tydligare specificering gällande syftet med de hållbarhetsrelaterade regelverken de ställdes inför, för att på så sätt skapa en förståelse för arbetet med hållbarhetsrapportering.

Samtliga redovisningsekonomer var därutöver eniga om att arbetet med upprättandet av hållbarhetsredovisning var mycket omfattande och tidskrävande. Ett flertal av respondenterna från de större företagen beskrev att dessa hade en specifik avdelning tillägnad hållbarhet, medan andra hade en hållbarhetsansvarig person på arbetsplatsen. Många av dessa respondenter menade vidare att en sådan hållbarhetsavdelning och/eller hållbarhetsansvarig integrerade med resterande funktioner och roller i företaget. Majoriteten av respondenterna beskrev således arbetet med hållbarhet och hållbarhetsrapportering som en arbetsuppgift, vilken integrerade och involverade flera olika funktioner i företaget.

Det tycktes råda viss oenighet bland respondenterna gällande huruvida redovisningsekonomen bör ses som nyckelspelare i arbetet med upprättande av hållbarhetsredovisningar. Respondenterna som arbetade i större företag ansåg en optimal lösning vara att, vid möjlighet, tillägna en specifik hållbarhetsavdelning, alternativt hållbarhetsansvarig, för arbetet med framtagande av information samt upprättande av hållbarhetsredovisningar. Om inte detta alternativ var möjligt ansåg de flesta respondenter att redovisningsekonomen representerar den yrkesroll som kan tänkas besitta kunskap inom rapportering av olika slag - och att det på så sätt kunde ses som en naturlig lösning att låta denne sköta rapportering av företagets hållbarhetsarbete. Däremot rådde en gemensam uppfattning bland respondenterna om att redovisningsekonomen inte borde ansvara för hållbarhetsarbetet rent operativt, utan endast ansvara för att rapportera och kommunicera detta arbete till utomstående intressenter. En av respondenterna svarade enligt följande på

frågan gällande huruvida redovisningsekonomen bör vara en nyckelspelare vid arbetet med upprättande av hållbarhetsredovisningar:

“Jag tycker nog att det ska vara en blandad uppgift - för jag menar ekonomen, visserligen sitter ju på högre kunskap och får information om allt som händer i bolaget, men det är ju inte alltid vi som har möjlighet att påverka och utföra hållbarhetsarbetet. Så att det borde ju även vara de som i så fall aktivt har någon arbetsroll åt det hållet.”

(Anonym respondent)

Respondenterna var därutöver eniga i att arbete med upprättande och rapportering av hållbarhetsarbete är en tidskrävande arbetsuppgift och att införande av sådan rapportering troligtvis skulle kräva ytterligare förbrukning av humankapital inom företaget.

En övervägande majoritet av respondenterna trodde att hållbarhet överlag samt krav på upprättande och omfattning av företags hållbarhetsredovisning kommer att öka i framtiden. En av respondenterna, vilken arbetade som redovisningsekonom inom den offentliga sektorn, sades efterfråga högre reglering av hållbarhetsarbete samt redovisning av sådant arbete inom den offentliga sektorn:

“Gissningsvis kommer det ju lite mer lagkrav, vilket gör att vi tvingas redovisa på ett visst sätt. Det vore ju det bästa, för då borde ju alla göra det på samma sätt. Som det är nu verkar det ju vara lite olika ambitionsnivå. Så lite lagkrav hade ju varit bättre, för att få alla att göra på samma sätt - och det kommer ju säkert.”

(Anonym respondent)

Utifrån detta tycktes flertalet respondenter ana en allt ökande specialisering inom hållbarhet och hållbarhetsredovisning bland svenska ekonomer och konsultföretag framöver. Somliga redovisningsekonomer antydde en viss nervositet inför hur de och deras företag kan tänkas påverkas av, samt efterleva, eventuellt utökade krav på hållbarhetsrapportering framöver. En av respondenterna beskrev att de troligtvis skulle bli tvungna att outsourca arbetet med hållbarhet och hållbarhetsredovisning framöver:

“Stora företag anställer människor för att klara av det, men mindre bolag... Vi är inte jättestora i alla fall, med en omsättning på drygt en miljard; vi klarar inte av att ha den här kompetensen inhouse - utan den måste vi konsultera oss till.”

(Anonym respondent)

4.4 Respondenternas inställning till förändrad kompetensnivå i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar

Samtliga respondenter uttryckte att dess utbildning inte bistått med kunskap inom ämnet hållbarhetsredovisning. En redovisningskonsult, som främst arbetade med redovisning av små företag, förklarade att hållbarhetsfrågor inte var en del av deras läroplan under tiden då denne studerade. De respondenter som tog examen innan millennieskiftet år 2000 beskrev vidare att hållbarhet och hållbarhetsredovisning som fenomen inte existerade i ekonomi- och företagssammanhang under dess studietid. På frågan gällande huruvida utbildningen bistått med kunskaper inom hållbarhetsredovisning svarade bland annat en respondent enligt följande:

“Det fanns inte då, det fanns inte på den tiden. Det är ju typ 35 år sedan jag började plugga och då fanns inte de här hållbarhetsfrågorna över huvud taget på agendan.”

(Anonym respondent)

Fyra respondenter, vilka arbetade som redovisningsekonomer i större företag, ansåg sig, trots avsaknad av utbildning, besitta den kompetens som krävs för att upprätta hållbarhetsrapporteringar. Dessa beskrev sig vidare ha förvärvat en sådan kompetens genom de erfarenheter av hållbarhetsredovisning som erhållits under dess yrkesliv. En av redovisningsekonomerna, som inte hade någon formell utbildning, konstaterade att arbetet med hållbarhetsredovisning inte var lika utmanande som andra typer av rapportering - utan att det främst handlade om att använda samma information som i den finansiella rapporteringen, fast med nya koncept och begrepp. Redovisningsekonomen betonade dock också vikten av att förstå vilken information som behöver rapporteras samt hur den ska presenteras. Dessutom förklarade respondenten att deras företag hade regelverksspecialister,

vilka sades ansvara för att hålla sig uppdaterade gällande nya regelverk och förordningar, inklusive det som rör hållbarhetsrapportering. Denna specialist sades ge utbildning och vägledning till övriga redovisningsekonomer i företaget.

En annan redovisningsekonom delade med sig av sitt tillvägagångssätt för att utarbeta hållbarhetsredovisningen, vilket beskrevs utgå utifrån en uppdelning av de olika hållbarhetsrelaterade aspekterna till olika individer i företaget. Till exempel påstods HR-chefen täcka HR-perspektivet, inklusive anställdas villkor och sociala förhållanden, samt arbetsplatsens interna värderingar och sociala ansvar. Respondenten beskrev sedan sin roll i processen, vilken i första hand sades fokusera på rapportens övergripande teman, såsom att ta itu med korruption, respektera mänskliga rättigheter och främja jämställdhet.

Den redovisningsekonom, vilken bistods av en hållbarhetssamordnare, verkade besitta viss egen kompetens - men betonade att utarbetandet av hållbarhetsredovisningen kräver samarbete samt noggrann kontroll av varje rapporterad aspekt. Respondenten uppgav att denne inte enskilt skulle ha klarat arbetet med upprättandet av hållbarhetsredovisningar, men att denne, tillsammans med sina kollegor, tyckte sig besitta de kunskaper som krävs för sådan slags icke-finansiell rapportering. Respondenten beskrev samarbetet enligt följande:

“Nu har vi ju gjort det tillsammans här några stycken, men hade jag fått det själv på halsen så hade jag blivit ganska stressad. Nu gör ju vi det tillsammans, så därför känner jag mig ganska trygg. Sen har man ju inte den fulla förståelsen för allt, för alla delar. Men hade jag behövt göra den själv så hade jag varit stressad. Det krävs teamwork för att få det bra.”

(Anonym respondent)

Samtliga redovisningskonsulter tyckte sig sakna kompetens för att upprätta hållbarhetsrapporter. Detta gällde särskilt för konsulter som arbetade med små företag, vilka ännu inte är skyldiga att utarbeta sådana rapporter.

Fyra redovisningsekonomer sade sig erbjudas internutbildning gällande hållbarhetsområdet på arbetsplatsen, varav en uppgav att de hade en obligatorisk internutbildning inom området.

De respondenter som uppgav sig bistås av en hållbarhetsansvarig på arbetsplatsen beskrev att denne erbjöds ytterligare stöd beträffande kompetens inom hållbarhetsområdet på arbetsplatsen. En redovisningsekonom som arbetade på ett stort företag, påpekade att det fanns planer på att införa intern utbildning specifikt inriktad på de nya EU-reglerna om hållbarhet i framtiden.

Ingen av redovisningskonsulterna uppgavs ha erbjudits internutbildning inom hållbarhetsredovisning på sin arbetsplats. Om lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning infördes, även bland mindre företag, ansåg de däremot externa kurser inom området vara nödvändiga för att säkerställa förtroende och kompetens i deras arbete. En av konsulterna betonade vikten av hållbarhetsredovisning för alla arbetsgivare och noterade att internutbildning inom ämnet troligtvis kommer att införas i framtiden. Respondenten hade genomgått internutbildning inom hållbarhetsredovisning på sin tidigare arbetsplats, men uppgav att det inte fanns någon sådan utbildning tillgänglig på dennes nuvarande arbetsplats.

Samtliga respondenter ansåg att en generell utbildning inom hållbarhet och hållbarhetsredovisning, såsom kurser på universitet eller på arbetsplatsen, borde bli ett grundläggande krav för framtida redovisningsekonomer. En redovisningsekonom, verksam inom den offentliga sektorn, uttryckte missnöje över att utbildningar är för breda och inte är nära relaterade till det faktiska arbetslivet - särskilt inom hållbarhetsredovisning. Respondenten föreslog att en valbar kurs, alternativt del av en kurs, fokuserad på hållbarhetsrapportering skulle kunna hjälpa till att överbrygga gapet mellan teoretisk kunskap och praktisk tillämpning på arbetsplatsen. Samma respondent uttryckte även kännedom om hållbarhetsredovisning som nödvändig för att bibehålla konkurrenskraft på arbetsmarknaden framöver:

“För att man ska vara konkurrenskraftig framåt så behövs nog det, tror jag - om man ska klara sina uppgifter. Både för att man ska vara konkurrenskraftig, men också utifrån det ekonomiska perspektivet. Hållbarhet är en del av det ekonomiska perspektivet - och för att klara sina uppgifter så tycker jag att hållbarhet borde vara en del av utbildningen. Som

ekonom generellt, alltså som färdig akademiker, så tycker jag att man borde ha kännedom om det.”

(Anonym respondent)

En av redovisningsekonomerna ansåg en specialiserad utbildning, alternativt kurs i hållbarhet, kanske inte vara nödvändig för alla ekonomer - utan att det snarare räckte med en viss medvetenhet samt kännedom om nya regler på området. Respondenten hänvisade till sitt företag, vilket sades bistås av regelverksspecialister inom både finansiell rapportering och hållbarhetsredovisning. En annan redovisningsekonom uppgav en liknande uppfattning och menade:

”Det kanske blir för stort om alla ska vara inriktade på det, man behöver ha redovisningskonsulter som specialiserar sig inom olika områden och blir experter. Man behöver de olika kompetenserna.”

(Anonym respondent)

En redovisningskonsult föreslog att samarbete skulle vara fördelaktigt mellan redovisningsekonomer som ansvarar för att koppla samman siffrorna och formulera rapporter med årsredovisningen, och individer som tar aktiva beslut om hur informationen ska hanteras och på vilket sätt rapporter skall upprättas. Respondenten betonade vikten av en specialiserad utbildning för upprättandet av hållbarhetsredovisning, eftersom att det, enligt denne, inte kunde antas att samtliga redovisningsekonomer är skickliga på att upprätta hållbarhetsredovisningar. Respondenten beskrev det på följande sätt:

”Jag skulle kunna tänka mig att det kommer vara en särskild del, en utbildning, som man behöver för att få göra den här typen av hållbarhetsrapportering. Jag tror inte att man kan ta för givet att bara för att du är redovisningsekonom så är du duktig på att skriva hållbarhetsrapporter.”

(Anonym respondent)

Alla respondenter som någon gång engagerat sig i hållbarhetsrapportering uttryckte behovet av att utveckla nya kompetenser. En redovisningsekonom förklarade att de behövde förbättra företagets syn på samt kompetenser inom hållbarhet med hänsyn till det nya EU-direktivet CSRD, vilket uppgavs påverka dennes företag under kommande år. Respondenten lyfte fram vikten av att förstå dessa direktiv, inklusive dess konsekvenser för företaget. Som del av detta betonades en förståelse för vilken typ av information som behöver samlas in samt en förståelse för olika verksamhetsspecifika krav i juridiska termer. Detta uppgavs vidare kräva en genomgripande analys av de nya reglerna samt hur de påverkar företaget. En annan redovisningsekonom nämnde att deras företag infört en ny roll, en hållbarhetsansvarig, vilken inte uppgavs ha funnits tidigare.

De respondenter som inte uppgavs ha medverkat vid upprättande av hållbarhetsrapportering erkände, även dessa, behovet av att utveckla nya färdigheter för att möta ökande krav på hållbarhetsrapportering från kunder och övriga intressenter. En av redovisningskonsulterna förklarade att de skulle behöva arbeta med hållbarhetsrapportering så fort deras kunder ställs inför nya regler som måste beaktas.

Samtliga respondenter var överens om att såväl redovisningsekonomer som redovisningskonsulter kommer att behöva viss kännedom och kunskap inom området hållbarhetsredovisning framöver, men att detta inte behöver vara av central betydelse för redovisningsekonomens yrkesroll. Även om det kan vara fördelaktigt att ha sådan kunskap, uppgavs den således inte behöva vara av central betydelse. En redovisningsekonom, verksam inom offentlig sektor, konstaterade att inte alla medarbetare på ekonomiavdelningen behöver kunna arbeta med hållbarhetsredovisning. Respondenten betonade att man inte behöver vara involverad i alla frågor. Denne noterade dock att det, som ekonom i allmänhet, är viktigt att ha en viss nivå av kunskap om hållbarhetsredovisning, även om man inte är direkt involverad i upprättandet av en sådan redovisning. En annan redovisningsekonom tydliggjorde att eftersom hållbarhet nu är en del av rapporteringen, skulle det vara gynnsamt att erbjuda universitetskurser inom området för att ge en introduktion till ämnet. Detta beskrevs kunna påskynda lärandeprocessen jämfört med intern- och vidareutbildningar på arbetsplatsen.

Samtliga respondenter påstod sig ha märkt en förändring avseende fokus på hållbar rapportering, både generellt och internt i sina organisationer. De uppgav det idag vara vanligare att anställa hållbarhetsansvariga och hållbarhetschefer, vilket inte sades vara fallet tidigare. Den ökade uppmärksamheten på hållbarhet påstods ha lett till att fler insatser samt ökad finansiering ägnats åt hållbara lösningar. En redovisningsekonom, verksam inom den offentliga sektorn, observerade en förändring avseende fokus på hållbarhetsredovisning - där miljöfrågor började uppmärksammas mer i diskussioner idag, jämfört med i de diskussioner som pågick för ungefär nio år sedan.

En av redovisningskonsulterna kunde konstatera en generell förändring av fokus på hållbarhetsredovisning och betonade därigenom vikten av att rapportera och kommunicera såväl företagets handlingar som dess förankring till olika hållbarhetsperspektiv. Konsulten förklarade vidare att företag idag kan möta nackdelar på marknaden om de inte aktivt arbetar med hållbarhetsfrågor. Ytterligare en redovisningskonsult förutsåg inte stora förändringar inom hållbarhetsområdet, men erkände en ökad offentlig diskussion kring ämnet. Konsulten påstod att statistik, såsom den låga andelen av ekologiska livsmedelsinköp, tyder på att det fortfarande finns en lång väg kvar att gå när det gäller att införa hållbara metoder i stor skala.

5. Analys

I följande kapitel analyseras det empiriska resultatet med hjälp av teorierna ur den teoretiska referensramen. Genom att jämföra respondenternas beskrivning av hållbarhetsredovisning ur redovisningsekonomens synvinkel med relevanta teorier för ämnet hållbarhetsredovisning syftar kapitlet till att dra lämpliga paralleller samt utföra jämförelser mellan verklighet och teori.

5.1 Yrkesrollen redovisningsekonom

De flesta intervjuade redovisningsekonomer arbetar på det sätt som Arbetsförmedlingen (u.å) beskriver, dvs till största del med ekonomisk redovisning såsom bokslutsarbete och intern ekonomisk granskning. Respondenternas beskrivning av dess yrkesroll som redovisningsekonom tycks således främst överensstämma med den, av Arbetsförmedlingen (u.å.), förmedlade bilden av yrket. Samtliga respondenter, såväl redovisningsekonomer som redovisningskonsulter, ansåg sig i första hand arbeta med finansiell rapportering i form av bland annat redovisning, deklareringsarbete och bokslutsarbete - vilket således till mångt och mycket överensstämmer med Arbetsförmedlingens (u.å.) beskrivning av yrket.

Nästan till alla respondenter sade sig ha en eftergymnasial utbildning inom ekonomi på universitetsnivå, vilket även detta överensstämmer med Arbetsförmedlingens (u.å.) specificering av utbildningsnivån för kvalificerade redovisningsekonomer. Därutöver sade sig dock en av respondenterna ha utvecklat kunskaper inom ekonomi och redovisning genom erfarenheter i arbetslivet, vilket belyser att det även finns alternativa vägar till yrkesrollen redovisningsekonom. Enligt det empiriska resultatet torde det däremot vara betydligt vanligare att redovisningsekonomer besitter kvalifikation i form av utbildning på universitetsnivå än att de skulle ha arbetat upp en sådan kvalifikation genom arbetslivserfarenheter.

5.2 Inställning till hållbarhetsredovisning bland redovisningsekonomer

Respondenternas beskrivning av dess inställning till hållbarhet och hållbarhetsredovisning tycks överlag vara positiv och innebära en hel del fördelar för såväl företag som dess omvärld. Liksom Schaltegger et al. (2022) förefaller redovisningsekonomerna anse att förändringar avseende fokus på hållbarhet i omvärlden förändrar den kontext dagens företag verkar i, samt bidrar till ett ökat fokus på den påverkan företag har på dess omvärld. Utifrån ett ökat fokus på hållbarhet, såväl i omvärlden som internt i företaget, verkar respondenterna anse att krav och förväntan om hållbarhetsrapportering ökat under det senaste decenniet - vilket är en utveckling de även spår fortsätta framöver. Även denna utveckling tolkas således överensstämma med den, av Ljungberg & Barkland (2010), förmedlade teorin om konsumenters samt intressenters ökade krav och förväntan på företags upprättande av hållbarhetsredovisningar.

Frågan gällande utformning av årsredovisningslagens reglering av företags hållbarhetsredovisningar tolkas vara tudelad. Somliga tycks anse att kraven bör öka, så att även mindre företag omfattas av sådan lagreglering, medan andra anser en sådan lagreglering av hållbarhetsredovisning för kostsam för mindre företag. En gemensam uppfattning bland de redovisningsekonomer, vilka arbetar i företag som upprättar hållbarhetsredovisningar, tolkas däremot vara en önskan om en ökad specificering av utformning av hållbarhetsrapporter i årsredovisningslagen. Vi tolkar det därigenom som att respondenterna ställer sig skeptiska till det nu gällande Non-Financial Reporting Directive (NFRD) samt den stora flexibilitet för upprättandet av hållbarhetsredovisning som detta direktiv sägs erbjuda enligt Ahern (2016). Utifrån det empiriska resultatet tolkar vi det således som att en lagstadgad specificering av hållbarhetsredovisningens utformning hade förenklat lärande och implementering av hållbarhetsrapportering för de berörda företagen och redovisningsekonomerna.

Utifrån de svar som erhöles verkar inte redovisningsekonomerna vara helt samstämmiga till FARs (u.å.) uttalande om att redovisningsekonomen bör vara en nyckelspelare vid upprättandet av hållbarhetsredovisningar. Majoriteten av redovisningsekonomerna tycks anse att företag som syftar till att, utifrån lagkrav eller på frivillig basis, upprätta

hållbarhetsredovisningar i första hand bör eftersträva att tillförskaffa en hållbarhetsavdelning eller hållbarhetsansvarig för denna arbetsuppgift. Huruvida en sådan hållbarhetsavdelning eller hållbarhetsansvarig bör utgöras av ekonomer, alternativt en ekonom, förefaller inte heller vara helt solklart bland respondenterna. En gemensam uppfattning bland redovisningsekonomerna tycks dock vara att en redovisningsekonom eller redovisningskonsult kan vara delaktig vid rapportering av de åtgärder som vidtagits för företagets hållbarhetsarbete, men att flera kompetenser i företaget bör samverka vid framtagandet av information samt vid implementering av det strategiska och operativa hållbarhetsarbetet.

De respondenter som var verksamma i företag, vilka redan hade en etablerad hållbarhetsfunktion eller hållbarhetsavdelning, beskrev denna som en funktion, vilken integrerade flera olika kompetenser inom företaget - snarare än att enbart utgöras av redovisningsekonome. De redovisningsekonome som var integrerade i upprättandet av hållbarhetsredovisningar beskrevs vara personer med ett intresse av sådana typer av hållbarhetsrelaterade frågor samt personer med tidigare erfarenheter av sådan hållbarhetsrapportering.

Respondenterna torde således till viss del instämma till den uppfattning som förmedlas av Bakarich et al. (2023), gällande att redovisningsekonomen spelar en betydande roll i att möta de förändringar som sker i samband med att krav på hållbarhetsredovisning ökar. Dock torde det, enligt respondenterna, finnas bättre lösningar till organisering av hållbarhetsfrågor i företaget och vidare tycks samarbete vara att föredra. Utifrån vårt empiriska resultat kan vi däremot inte finna något samband gällande att en äldre generation redovisningsekonome skulle vara mer kritiska till hållbarhet som del av sin yrkesroll, då samtliga respondenter överlag tycks inneha en positiv inställning till hållbarhet samt upprättandet och användandet av hållbarhetsredovisningar.

5.3 Behov av kompetensutveckling bland redovisningsekonomer i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar

Liksom Çaliskan (2014) och Tsaruk (2020) sade sig respondenterna anse att redovisningsekonomen ständigt behöver utveckla kompetenser för att hänga med i hållbarhetsrapporteringens framfart.

Baserat på Çaliskans (2014) argument kan redovisningsekonomer spela en avgörande roll för att främja hållbarhet genom att koppla ihop finansiella och icke-finansiella värden i företag och dess redovisning. I vårt empiriska resultat exemplifieras detta inte minst genom det uttryckta samarbetet mellan en redovisningsekonom och en hållbarhetssamordnare.

Respondenten betonade, under intervjun, att utarbetandet av hållbarhetsrapporter kräver samarbete mellan olika organisatoriska kompetenser och att denne, även om denne var ytterst ansvarig för de finansiella aspekterna av rapporten, insåg vikten av sin kollegas expertis inom icke-finansiell rapportering. Tillsammans ansåg de sig besitta de kunskaper och färdigheter som ansågs krävas för att skapa en heltäckande hållbarhetsredovisning - som kopplar samman finansiella och icke-finansiella värden.

Det finns andra avgörande roller för redovisningsekonomer, enligt Çaliskan (2014), som bidrar till en rättvis representation av ett företags hållbarhetsarbete. En annan redovisningsekonom beskrev sitt tillvägagångssätt för att utarbeta hållbarhetsredovisningar, vilket innebar att tilldela olika hållbarhetsrelaterade aspekter till olika individer inom företaget. Även detta tillvägagångssätt understryker vikten av samarbete och expertis för att ta fram en kvalitativ och heltäckande hållbarhetsredovisning. Således tyder detta på att redovisningsekonomer inte bara spelar en avgörande roll för att rapportera hållbarhetsinformation - utan också för att säkerställa att rapporten speglar företagets värderingar och praktiska åtaganden för hållbar utveckling.

Respondenterna uttryckte i enlighet med Çaliskan (2014) att redovisningsekonomens uppgift lämpligtvis kan vara att rapportera företags hållbarhetsarbete och att därigenom även göra den mätbar. Att redovisningsekonomen dessutom skulle vara delaktig i att utveckla standarder och att utbilda intressenter är inget som respondenterna uttrycker precis vilket gör att vår tolkning är att de inte anser dessa åtaganden som relevanta utifrån deras personliga

yrkessituation. Några av redovisningsekonomerna sade sig, i motsats till Çaliskan (2014), anse att redovisningsekonomen enbart bör ansvara för rapportering av företags hållbarhetsarbete - utan vidare beblandning i och ansvar för det praktiska hållbarhetsarbetet. Vi tolkar det således som att respondenterna, till skillnad mot Çaliskan (2014), inte anser att en redovisningsekonom bör ansvara för upprättande och implementering av hållbarhetsmässiga standarder för företagets hållbarhetsarbete - utan enbart för den externa rapporteringen av detta arbete. Utifrån det empiriska resultatet torde respondenterna motivera ett sådant ställningstagande genom att en redovisningsekonom, genom upprättandet av finansiell rapportering, kan ses som en kommunikatör av företagets resultat till externa intressenter. I och med en sådan roll av extern kommunikatör torde respondenterna anse att redovisningsekonomen, till viss del, även skulle kunna ansvara för viss kommunikation av hållbarhetsarbete - genom upprättandet av hållbarhetsredovisningar.

Tsaruks (2020) uttalande om att en aspekt av kvalifikation på arbetsmarknaden sker genom erfarenhet och liknande visas genom att fyra av respondenterna ansåg sig besitta de kunskaper som krävs för att upprätta hållbarhetsrapporteringar - utan att tidigare ha utbildat sig inom detta. Även Salcedo & Salcedos (2021) uttalande om att hållbarhetsredovisning bör introduceras hos ekonomstudenter är respondenterna ense med. En av redovisningsekonomerna konstaterade att en viss medvetenhet och kunskap om nya regler på området kan vara tillräcklig, och att specialiserad utbildning i hållbarhet kanske inte är nödvändig för alla ekonomer. Detta motsäger dock inte vikten av hållbarhetsutbildning, utan antyder snarare att graden av specialisering som krävs kan variera beroende på den specifika arbetsrollen.

Frågan gällande intern utbildning till redovisningsekonomer visar att medan vissa redovisningsekonomer erbjudits intern utbildning inom hållbarhetsområdet uppgavs ingen av redovisningskonsulterna ha erbjudits sådan vidareutbildning inom området på arbetsplatsen. Detta tyder på att det kan finnas en lucka i den utbildning som ges till redovisningskonsulter inom området hållbarhetsredovisning. I enlighet med Çaliskans (2014) och Tsaruks (2020) påstående om att redovisningsekonomer ständigt behöver utveckla sina kompetenser och förmågor för att möta föränderliga krav torde det således finnas ett behov av framtida utveckling av nya kompetenser bland dagens redovisningskonsulter för att möta ett eventuellt

framtida ökande intresse för upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland dess kunder. Inte minst torde detta gälla i samband med den ökade andelen företag som, i och med CSRD, omfattas av lagstadgade krav på upprättandet av hållbarhetsredovisningar (Bolagsverket 2019).

Det empiriska resultatet belyser dessutom den potentiella inverkan som regulatoriska krav har på tillgången till intern utbildning i hållbarhetsredovisning på arbetsplatsen. Den redovisningsekonom, som sade sig arbeta på ett stort företag, beskrev att det, på dennes arbetsplats, fanns planer på att införa internutbildning specifikt inriktad på de nya EU-reglerna gällande hållbarhetsredovisning framöver. Enligt vår tolkning påvisar detta den betydelse myndighetskrav och lagstadgade regleringar kan spela för pådrivning samt utformande av internutbildningar som erbjuds redovisningsekonomer på dess arbetsplats. Vi tolkar det därutöver även som att det torde krävas internutbildningar för såväl redovisningskonsulter, i syfte att, kvalificerat, kunna bemöta eventuellt framtida ökad efterfrågan på upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland kunder - inte minst i samband med att allt fler företag omfattas av lagstadgade krav på sådan redovisning. I enlighet med FARs (2023) uttalande om den ökade omfattningen av upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland svenska företag och det empiriska resultatet torde det framöver vara betydelsefullt för redovisningsekonomer och -konsulter att säkerställa viss kompetens inom området. Detta, i sin tur, understryker således vikten av fortsatt utbildning för såväl redovisningsekonomer som konsulter, i syfte att förhålla sin kompetens uppdaterad för att bemöta föränderliga regler och praxis vid upprättandet av hållbarhetsredovisningar.

Makarenko & Plastun (2017) betonar redovisningsekonomernas avgörande roll i mätningen och rapporteringen av hållbarhetsredovisning, men noterar också behovet av att de förbättrar sina kunskaper, färdigheter och kompetenser för att kunna utföra dessa uppgifter effektivt. Även Bakarich, Hoffman, Marcy & O'Brien (2023) hävdar att redovisningsekonomen spelar en betydande roll för att möta de förändringar som sker med den ökande användningen av hållbarhetsrapportering. Dess uttalanden speglas i vår empiriska data, där respondenterna uppgav behovet att utveckla nya färdigheter för att effektivt kunna möta de ökande kraven på hållbarhetsredovisning. Respondenterna, vilka sade sig vara delaktiga vid upprättande av hållbarhetsrapporteringar, uttryckte specifikt vikten av att förstå nya regleringar, inklusive det

nya EU-direktivet CSRD, samt vilken typ av information som behöver samlas in. Samma respondenter betonade därutöver behovet av en omfattande analys av nya regelverk samt dess betydelse för och påverkan på det enskilda företagens verksamhet. Utöver detta belyste respondenterna specifikt behovet av införsel av nya organisatoriska roller i företaget vid sådana ökade regleringar, såsom införandet av hållbarhetsansvariga yrkesroller till verksamheten. De respondenter, vilka inte sade sig vara delaktiga vid upprättande av hållbarhetsredovisningar, uttryckte, även dessa, ett behov av att utveckla nya kompetenser för att kunna bemöta ökande krav från kunder och andra organisatoriska intressenter.

6. Slutsats

Följande kapitel syftar till att besvara de frågeställningar som ställdes i det inledande kapitlet, för att därigenom uppnå uppsatsens syfte. Med hjälp av tidigare analyser dras slutsatser av redovisningsekonomers inställning till hållbarhetsredovisning samt dess behov av kompetensutveckling med anledning av ökade krav på hållbarhetsredovisning. Kapitlet avslutas med förslag till vidare forskning.

6.1 Inställning till hållbarhetsredovisning bland redovisningsekonomer

Sammanfattningsvis fann analysen att de intervjuade redovisningsekonomerna generellt har en positiv inställning till såväl hållbarhetsredovisning som hållbarhet överlag och ser det som en fördel för likväl samhället i stort som de enskilda företagen att arbeta med detta. De menar att förändringar i det yttre sammanhanget och ökat fokus på hållbarhet har bidragit till ökade krav på hållbarhetsredovisning, inte minst från företagens intressenter. Utformningen av årsredovisningslagens reglering av hållbarhetsredovisningar tycks vara en tudelad fråga där vissa efterlyste ökade krav, medan andra oroade sig över kostnaderna för mindre företag. Generellt tycks dock samtliga intervjuade redovisningsekonomer vara ense om en önskan av ökad lagstadgad specificering av hållbarhetsredovisningens utformning. Vi drar således slutsatsen att en ökad specificering av hållbarhetsredovisningens utformning i årsredovisningslagen skulle underlätta för de aktörer som ansvarar för att upprätta denna. Därutöver tycks en lagstadgad reglering av hållbarhetsredovisningens utformning kunna bidra till likvärdiga rapporter och ökad jämförbarhet mellan olika företags hållbarhetsredovisningar.

Redovisningsekonomerna tycks inte vara helt överens om FAR:s påstående gällande att de ska vara nyckelaktörer vid upprättandet av hållbarhetsrapporteringar. Majoriteten torde anse att företag bör eftersträva att tillhandahålla en separat hållbarhetsavdelning, i vilken flera olika kompetenser samverkar. Samarbete och gemensamt ansvar tycks därigenom vara nyckelfaktorer vid upprättandet av en komplett och kvalitativ hållbarhetsredovisning.

Slutsatsen blir därmed att företags upprättande av hållbarhetsredovisningar, i mån av resurser, bör utgöras av kollektivt ansvar och samarbete mellan olika företagsmässiga kompetenser för bästa resultat. I den mån resurser för sådant kollektivt ansvar mellan kompetenser inte finns att tillgå kan en redovisningsekonom, genom sin karaktär av extern företagskommunikatör, anses godtagbart ansvarig för upprättandet av sådana icke-finansiella redovisningar.

Analysen finner inget samband mellan en äldre generation redovisningsekonomer och en mer kritisk syn på hållbarhet som en del av sin yrkesroll, då alla respondenter hade en positiv inställning till såväl hållbarhet överlag som till företags upprättande och användning av hållbarhetsredovisningar. Därigenom drar vi slutsatsen att inställningen till företags upprättande av hållbarhetsredovisningar tycks vara positiv bland yrkesverksamma redovisningsekonomer och att denna inställning inte påverkas av åldersrelaterade faktorer.

Sammantaget belyser studien vikten av hållbarhetsredovisning samt behovet av samverkan mellan olika kompetenser inom företag för att säkerställa effektiv rapportering och implementering av hållbarhetsåtgärder.

6.2 Behov av kompetensutveckling bland redovisningsekonomer i samband med upprättande av hållbarhetsredovisningar

Huruvida dagens redovisningsekonomer tycker sig besitta de kompetenser som krävs för upprättandet av hållbarhetsredovisningar tycks vara en tudelad fråga. Knappt hälften av de intervjuade redovisningsekonomerna ansåg sig ha utvecklat nödvändiga kompetenser genom yrkesmässiga arbetslivserfarenheter, medan vissa inte ännu upplevt sådana kunskaper nödvändiga för dess yrkesroll. Majoriteten av de intervjuade redovisningsekonomerna förutspådde dock att en ökad användning samt upprättande av hållbarhetsredovisningar bland svenska företag skulle påverka yrkesrollen redovisningsekonom genom behov av ytterligare kompetensutveckling inom området.

Det går således att konstatera att graden av kunskap inom hållbarhetsområdet bland de intervjuade redovisningsekonomerna varierar. Uppsatsens empiriska resultat och analys belyser specifikt bristen av erhållna kunskaper inom hållbarhetsredovisning från akademiska

utbildningar bland yrkesverksamma redovisningsekonomer. Trots denna avsaknad av akademisk utbildning inom upprättandet av hållbarhetsredovisningar tycks ändå en betydande andel av redovisningsekonomerna anse sig besitta de kompetenser som krävs för upprättandet av sådana icke-finansiella rapporter. Därmed dras slutsatsen att de redovisningsekonomer som tycker sig besitta kunskaper inom upprättandet av hållbarhetsredovisningar utvecklat sådana kunskaper genom yrkesmässiga arbetslivserfarenheter. Kunskaper för upprättandet av sådana redovisningar från akademiska universitetsprogram tycks, enligt vår undersökning, vara obefintliga.

I samband med detta belyser uppsatsens empiriska resultat och analys en önskan om ökad kännedom och kunskap gällande upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland dagens yrkesverksamma redovisningsekonomer. Enligt dagens redovisningsekonomer tycks det specifikt vara önskvärt att ekonomprogram på universitetsnivå bidrar med översiktliga kunskaper inom upprättandet av hållbarhetsredovisningar, vilket, enligt redovisningsekonomerna, blir nödvändigt för redovisningsekonomers konkurrenskraftighet på arbetsmarknaden framöver. Vi drar därigenom slutsatsen att universitetsprogram inom ekonomi hade gynnats av att inkludera översiktliga kunskaper för upprättandet av hållbarhetsredovisningar. Inte minst hade sådana kunskaper gynnat de ekonomstudenter som åsyftar att vara konkurrenskraftiga på den yrkesmässiga arbetsmarknaden framöver. Att inkludera kunskaper för upprättandet av hållbarhetsredovisningar i ekonomprogram på universitetsnivå hade därutöver kunna bidra till att skapa en mer jämlik kunskapsnivå inom yrket redovisningsekonom, genom att samtliga yrkesverksamma redovisningsekonomer garanteras likvärdiga kunskaper för upprättandet av hållbarhetsredovisningar. På så sätt hade det således varit möjligt att undvika en sådan varierande kunskapsnivå för upprättandet av hållbarhetsredovisningar som nu tycks föreligga bland dagens redovisningsekonomer.

Resultaten tyder på att det sannolikt kommer att krävas intern fortbildning inom upprättandet av hållbarhetsredovisningar även för redovisningskonsulter, i syfte att kunna möta en framtida ökad efterfrågan på upprättande av hållbarhetsredovisningar hos kunderna. Vikten av fortbildning för redovisningsekonomer och konsulter framhålls också för att hålla deras kompetens uppdaterad för att möta förändrade regler och praxis vid framtagandet av

hållbarhetsredovisningar. Myndighetskrav och lagstadgade regleringar torde, enligt vår undersökning, spela en avgörande roll för vilka internutbildningar som erbjuds redovisningsekonomer och -konsulter på dess arbetsplats. Ökade regleringar enligt lagar och direktiv tycks driva vilka internutbildningar och fortbildningar som prioriteras för yrkesverksamma redovisningsekonomer. Vi drar således slutsatsen att lagregleringar och direktiv, liksom det nya CSRD-direktivet, spelar en avgörande roll för att driva internutbildningar samt intern fortbildning inom hållbarhetsredovisning för dagens redovisningsekonomer. Ökad reglering tycks således, enligt vår undersökning, bidra positivt till redovisningsekonomers möjlighet till intern kompetensutveckling för upprättandet av hållbarhetsredovisningar.

Sammantaget belyser resultaten av denna analys vikten av redovisningsekonomers kompetenser för upprättandet av hållbarhetsredovisningar samt behovet av att redovisningsekonomer och -konsulter får adekvat utbildning och fortbildning för att möta ökade regulatoriska krav och förändrade praxis inom området.

Avslutningsvis anser vi ovan dragna slutsatser bidra till fördjupad teoretisk förståelse för upprättandet av hållbarhetsredovisningar - genom att belysa detta fenomen ur redovisningsekonomers perspektiv. En sådan teoretisk utvidgning anser vi, i sin tur, belysa uppsatsens karaktär av att vara induktivt grounded-theory inspirerad.

6.3 Förslag till vidare forskning

I och med att denna studie belyser redovisningsekonomers önskan om introducering av kunskap och kompetenser för upprättandet av hållbarhetsredovisningar bland dagens ekonomstudenter hade det varit intressant att, genom vidare forskning, undersöka hur stor andel av svenska ekonomprogram på universitetsnivå som inkluderar någon kurs eller kurser inom hållbarhetsredovisning. Vidare hade det varit intressant att undersöka universitetens inställning till att inkludera kurser inom just upprättandet av hållbarhetsredovisning samt huruvida universiteten anser sådana kurser relevanta, alternativt orelevanta, för en ekonomutbildning på universitetsnivå. Slutligen hade det även varit intressant att replikera

vår studie om ett par år och utvärdera ifall krav och inställningar till hållbarhetsredovisning förändrats över tid.

7. Källförteckning

7.1 Litteratur

Bryman, A. & Bell, E. (2011). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.

Frostenson, M. & Helin, S. (2018). *Hållbarhetsredovisning: Grunder, praktik och funktion*. Stockholm: Liber AB.

Gray, R., Bebbington, J. & Walters, D. (1993) *Accounting for the environment*. London: P. Chapman Publishers.

Larsen, A. K. (2018). *Metod helt enkelt*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Ljungberg, M. & Barkland, M. (2010). *Konsten att hållbarhetsredovisa*. Stockholm: SIS Förlag AB.

Miles, M.B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. (2. ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.

Rosenqvist, M. M. & Andrén, M. (2006). *Uppsatsens mystik: om konsten att skriva uppsats och examensarbete*. Uppsala: Hallgren & Fallgren Studieförlag AB.

Sachs, J. D. (2015). *The age of sustainable development*. New York, NY: Columbia University Press.

Saunders, M. N. K., Lewis, P. & Thornhill, A. (2019). *Research Methods for Business Students (8th edition)*. London: Pearson Education.

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

White, G-B. (2016). *Sustainability reporting: getting started*. New York: Business Expert Press.

7.2 Digitala källor

Ahern, D. (2016). *Turning up the heat? EU Sustainability Goals and the Role of Reporting under the Non-Financial Reporting Directive*. European company and financial law review. Vol. 13(4), pp. 599-630. <https://doi.org/10.1515/ecfr-2016-5007> (2023-05-11)

Ahlander, C. & Pereyra, N. (2010). *Ett transportföretags hållbarhetsredovisning - sett ur ett intressentperspektiv*. Kandidatuppsats, Ekonomistyrning. Linnéuniversitetet.

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:327935/FULLTEXT01.pdf> (2023-03-29)

Ahlin, C. & Svenning, K. (2020). *Legitimitet genom hållbarhetsredovisning: En studie om hur företag inom klädbranschen reparerar och upprätthåller legitimitet efter negativ publicitet i nyhetsmedia*. Kandidatuppsats, Företagsekonomi. Örebro Universitet.

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1412639/FULLTEXT01.pdf> (2023-03-29)

Arbetsförmedlingen. (u.å.). *Redovisningsekonom*.

<https://arbetsformedlingen.se/for-arbetssokande/yrken-och-framtid/hitta-yrken/yrkesgrupper/1187> (2023-04-05)

Bakarich, K., Hoffman, M., Marcy, A. & O'Brien, P. (2023). *Accountants' Views On Sustainability Reporting: A Generational Divide*. *Current Issues in Auditing*. Vol. 17(1), pp. A22–A35.

<https://doi.org/10.2308/CIIA-2022-003> (2023-04-23)

Bolagsverket (2019). *Hållbarhetsrapport*.

<https://bolagsverket.se/foretag/aktiebolag/arsredovisningforaktiebolag/delarochochbilagoriarsredovisningen/hallbarhetsrapport.777.html> (2023-03-28)

Celsia (2023). *Corporate Sustainability Reporting Directive: vad företagen bör veta om de nya kraven i direktivet om hållbarhetsredovisning för företag*.

<https://www.celsia.io/sv/blogs/corporate-sustainability-reporting-what-will-the-new-csrd-requirements-mean-for-companies> (2023-04-13)

Christofi, A., Christofi, P., & Sisaye, S. (2012). *Corporate sustainability: historical development and reporting practices*. *Management Research Review*. Vol. 35(2), pp. 157-172.

<https://doi-org.proxy.lnu.se/10.1108/01409171211195170> (2023-05-16)

Ekonomifakta. (2023). *Företagens storlek*. Simon Torstensson.

<https://www.ekonomifakta.se/fakta/foretagande/naringslivet/naringslivets-struktur/> (2023-04-11)

European Commission. (u.å.). *Corporate sustainability reporting*.

https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en (2023-04-12)

European Commission. (u.å.). *SME definition*.

https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-definition_en (2023-04-07)

FAR. (u.å.). *Ekonomerna en nyckelspelare i hållbarhetsarbetet*.
<https://www.far.se/utbildningar/hallbarhet/hallbarhetskurer-for-ekonomerna/> (2023-04-05)

FAR. (2023). *Koppling mellan redovisning av klimatpåverkan och finansiella rapporter behövs*. <https://www.faronline-se.proxy.lnu.se/hallbarhet/> (2023-05-09)

FAR. (u.å.). *Vad gör en redovisningskonsult?*.
<https://www.far.se/kunskap/branschens-yrkesroller/vad-gor-en-redovisningskonsult/>
(2023-04-12)

Finansinspektionen. (2022). *Hållbarhetsredovisning*.
<https://fi.se/sv/hallbarhet/regler/redovisning/> (2023-04-05)

Framtid.se. (u.å.). *Redovisningsekonom*. <https://www.framtid.se/yrke/redovisningsekonom>
(2023-04-05)

Företagarna. (2022). *Små företag med stora ambitioner*. Philip Thunborg.
<https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2022/hallbarhetsrapport/> (2023-03-28)

Grant Thornton. (2022). *Nya EU-krav på hållbarhetsrapportering - så påverkas ditt bolag*.
Annika Nygren & Johanna Forsgren.
<https://www.grantthornton.se/insikt/tipsochrad/nya-eu-krav-pa-hallbarhetsrapportering--sa-paverkas-ditt-bolag/> (2023-04-05)

International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). (2022). *Handbook of the International Code of Ethics for Professional Accountants*. The International Federation of Accountants (IFAC).
<https://www.ethicsboard.org/publications/2022-handbook-international-code-ethics-professional-accountants> (2023-05-11)

KPMG. (2022). *Big shifts, small steps. Survey of Sustainability Reporting 2022*.
<https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2022/09/survey-of-sustainability-reporting-2022.html>
(2023-05-10)

Linnéuniversitetet. (2023). *Källkritik*. Universitetsbiblioteket.
<https://lnu.se/ub/soka-och-vardera/kallkritik/> (2023-05-15)

Makarenko, J & Plastun, A (2017). *The role of accounting in sustainable development*.
Accounting and Financial Control. Vol. 1(2), pp. 4-12.
[https://doi.org/10.21511/afc.01\(2\).2017.01](https://doi.org/10.21511/afc.01(2).2017.01) (2023-05-16)

Milne, M. & Gray, R. (2013). *W(h)ither Ecology? The Triple Bottom Line, the Global Reporting Initiative, and Corporate Sustainability Reporting*. Journal of Business Ethics. Vol. 118(1), pp. 13–29. <https://doi.org/10.1007/s10551-012-1543-8> (2023-05-16)

Mistry, V., Sharma, U. & Low, M. (2014) *Management accountants' perception of their role in accounting for Sustainable Development: An exploratory study*. Pacific Accounting Review. Vol. 26(1/2), pp. 112-133. <https://doi.org/10.1108/PAR-06-2013-0052> (2023-05-16)

PwC. (u.å.). *Har du koll på CSRD-direktivet?*, <https://www.pwc.se/sv/esg/csr.html> (2023-03-27)

Salcedo, A-V. & Salcedo, S-S. (2021). *Towards a Sustainable Future: Promoting Sustainability, Sustainability Accounting and Reporting among Future Professional Accountants*. Journal of Governance Risk Management Compliance and Sustainability. Vol. 1(1), pp. 76-90. <https://doi.org/10.31098/jgrcs.v1i1.452> (2023-04-23)

Schaltegger, S., Christ, K., Wenzig, J. & Burritt, R-L. (2022). *Corporate sustainability management accounting and multi-level links for sustainability - A systematic review*. International Journal of Management Reviews: IJMR. Vol. 24(4), pp. 480-500. <https://doi.org/10.1111/ijmr.12288> (2023-04-23)

SFS 1995:1554. *Årsredovisningslag*. Justitiedepartementet.

Tsaruk, N. (2020). *Accountant's Qualification According to the Employer's Queries*. Accounting and Finance. No. 1(87), pp. 77-83. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-77-83](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-77-83) (2023-04-23)

United Nations World Commission on Environment and Development, WCED (1987). *Our common future* (Brundtlandkommissionens rapport). Oxford: Oxford university press. pp. 24. (2023-05-16)

Özsözgün Çalışkan, A. (2014), *How accounting and accountants may contribute in sustainability?*. Social Responsibility Journal. Vol. 10(2), pp. 246-267. <https://doi.org/10.1108/SRJ-04-2012-0049> (2023-05-16)

8. Bilagor

8.1 Intervjuguide

Intervjuguide

Initiala frågor:

- Skulle du vilja beskriva din yrkesroll i organisationen du arbetar i samt hur länge du arbetat i denna position?
- Hur länge har du arbetat som redovisningsekonom/redovisningskonsult?

Redovisningsekonom som yrkesroll:

- Skulle du vilja beskriva hur en vanlig arbetsdag ser ut för dig? Vilka är dina huvudsakliga arbetsuppgifter i din yrkesroll?
- Ser du dig själv, i din yrkesroll, främst arbeta med finansiell eller icke-finansiell rapportering?

Hållbarhetsredovisning:

- Har du, i din yrkesroll, kommit i kontakt med hållbarhetsredovisning?
- Har du medverkat vid upprättande av hållbarhetsredovisning?
- Vad har du för inställning till upprättandet av hållbarhetsredovisningar?
- Omfattas din organisation av lagstadgade krav på hållbarhetsredovisning?
(Om inte): Upprättar ni hållbarhetsredovisning på frivillig basis? Varför/varför inte?
- Anser du att kraven som finns har påverkat din roll som redovisningsekonom/redovisningskonsult? På vilket sätt?
- Tycker du att redovisningsekonomen bör vara nyckelspelare i arbetet med upprättandet av hållbarhetsredovisning? Varför/Varför inte?
- Anser du det vara en självklarhet att låta redovisningsekonomen ansvara för upprättande av hållbarhetsredovisning eller finns det andra kompetenser inom

företaget som likväl hade kunnat ansvara för upprättande av sådan slags icke-finansiell rapportering?

- Har ni som företag några strategier för att anpassa er inför framtida förändringar av hållbarhetsredovisningen?
- Hur tror du att utvecklingen av hållbarhetsrapporteringen kommer påverka redovisningsområdet om 10 år?

Följdfråga: Tror du att det kommer ske fler (utökade) regleringar/lagar gällande hållbarhetsrapportering i framtiden?

Följdfråga: Hur omfattande tycker du att upprättandet av hållbarhetsrapporteringen bör vara utformad? Mer eller mindre omfattande än det är idag?

Förändring av kompetensnivå:

- Vad har du för utbildning? Har du någon eftergymnasial utbildning?
(Om ja): Tycker du att denna utbildning givit dig någon kunskap inom ämnet hållbarhetsredovisning?
- Tycker du dig besitta den kompetens som krävs för att upprätta hållbarhetsrapportering?
- Om du som ekonom hade blivit ombedd att vara delaktig i framtagandet av en hållbarhetsredovisning idag, hade du känt att du hade haft kunskapen för det då?
- Har du själv någon specifik utbildning inom hållbarhetsområdet?
(Om ja): Kom den utbildningen från universitetsstudier eller från arbetsgivaren?
Har ni någon utbildning inom hållbarhet för de anställda på er arbetsplats?
- Upplever du att införandet av hållbarhetsrapportering har medfört att du behövt utveckla nya kompetenser?
(Om ja): Vilka kompetenser har du behövt utveckla?
- Tror du att en specifik utbildning (t.ex. kurser på universitet eller vidareutbildning på arbetsplatsen) inom hållbarhet kommer att vara ett grundläggande krav för framtida redovisningsekonomer?
- Tror du att kompetens inom hållbarhetsrapportering kommer att vara så centralt så att alla redovisningsekonomer kommer behöva kunskap inom detta eller kommer det vara några få experter som hanterar detta?

- Märker du någon förändring avseende fokus på hållbar rapportering?
Generellt/internt?